Jaargang 113. Woensdag, 13 December 1854. No. 105.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant wordt verzonden Bijblad no. 24, inhoudende: *Verslag van de Handelingen der Staten Generaal*, waaronder Redevoeringen van de heeren Blaupot ten Cate en Reinders.

AANBESTEDING.

Op MAANDAG den 18den December 1854, des middags te 12 uur, zal, onder nadere goedkeuring, door den COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie *Groningen*, of, bij deszelfs ontstentenis, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, in het bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR van den WATERSTAAT in het 1ste Distrikt, aan het Lokaal van het Provinciaal Bestuur te *Groningen*, in het openbaar worden aanbesteed:

Het leveren van grind, tot het onderhouden van den Provincialen weg van Loppersum naar 't Zandt.

De gadingmakenden kunnen van de begrooting van kosten van deze leverancie ter provinciale griffie kennis nemen.

De Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek, waarnaar de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, [illegible] boven en behalve in het Provinciehuis te *Groningen* [illegible] kastelein Bakker, in het Nieuwe Paard; bij den kastelein Vegter, in de Zon, en J. A. Bruinsma, in de Zwaan; bij de wedw. de Mulder, in het Wapen van Amsterdam; bij de wedw. Bakker, op den hoek van het Ameland; in de Stads Herberg en in de Slingerij, buiten de Apoort; bij den kastelein Middelkoster, bij de Ebbingepoort, en bij R. R. Elema, in de Altena; te *Zoutkamp* bij den kastelein S. H. Wolthuis; te *Warfhuizen* bij A. Nanninga; te Winsum bij de erven Tjeersma; te *Bedum* in het Gemeentehuis; te *Onderdendam* in het Zijlvesterhuis en bij den kastelein Jan Jacobs Pathuis; te *Appingedam* bij de kasteleins Evers, Wierenga en Houwing; te *Delfzijl* bij de kasteleins Ter Steeg, Havinghorst, Hemmes, S. J. de Vries en de wedw. Weits; te *Ten Boer* in het Gemeentehuis en bij den kastelein A. Ausenoort, te *Kuakheem*; te *Termunterzijl* bij den Zijlvaarder, te *Martenshoek* bij de wedw. Meurs; te *Zuidbroek* bij den kastelein Monkhorst; te *Winschoten* bij de wedw. Wisselink, en den kastelein N. Hemmes; te *Nieuwe Schans* bij den kastelein A. J. Verniers van der Loeff; te *Veendam* in het Gemeentehuis; te *Grijpskerk* bij de wedw. de Boer; te *Zuidhorn* in het Gemeentehuis; te *Noordhorn* bij den kastelein A. H. Wieringa; te *Usquert* en te *Oude Pekela* in het Gemeentehuis.

Nadere informatiën en aanwijzing in loco kunnen worden aangevraagd bij den Hoofd-Ingenieur en bij den Ingenieur van den Waterstaat te *Groningen*.

Groningen, 4 December 1854.

De Commissaris des Konings voornoemd:
I. A. van Roijen.

Aanbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij *enkele inschrijving* aan te besteden, *voor het jaar* 1855:

1) De levering van GREENEN en VUREN HOUT.
2) Idem STEEN, KALK, CEMENT, ENZ.
3) Idem RONGEN, SPIJKERS, ENZ.
4) Idem LOOD, ZINK, SOLDEERSEL, ENZ.
5) Idem HARDSTEEN, ENZ.
6) Idem [illegible]
7) Het WIEDEN en SCHOONHOUDEN der MARKTPLAATSEN, PLEINEN, STRATEN, ENZ.
8) Het VERNIEUWEN, HERSTELLEN en ONDERHOUDEN van de STRATEN, *met of zonder* bijlevering van ZAND, en van ZAND afzonderlijk.
9) Het ONDERHOUD van het STERREBOSCH, ENZ. en van de WANDELPADEN, AFWATERINGSGOTEN, POMPEN, ENZ. buiten de Heerepoort en op den Oosterweg.

De Voorwaarden van Aanbesteding zullen van heden ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den STADS BOUWMEESTER.

De op zegel geschreven Inschrijvingsbiljetten, *voor ieder perceel* afzonderlijk in te dienen, ingerigt overeenkomstig de bedoelde Voorwaarden, moeten vóór of uiterlijk op ZATURDAG den 16den December 1854 aan het RAADHUIS worden bezorgd.

De opening der biljetten en de provisionele toewijzing aan de laagste Inschrijvers op ieder perceel, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op MAANDAG den 18den December 1854, des voormiddags te tien uur, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS.

Groningen, 28 November 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

VERPACHTING EN VERHURING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij enkele inschrijving, te verpachten en te verhuren **voor het jaar 1855:**

1. Het KRAANGELD.
2. Het STEDEGELD der PAARDENMARKTEN.
3. Het STEDEGELD op de Voor- en Najaarsveemarkten binnen deze Stad.
4. 9 KAMERS in de Violenstraat.

De Voorwaarden zullen van heden ter Secretarij dezer Gemeente ter lezing liggen.

De op zegel geschreven Inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig hetgeen daaromtrent bij de voorwaarden is bepaald, moeten vóór of uiterlijk op WOENSDAG den [illegible] December 1854 aan het RAADHUIS worden bezorgd.

De opening dier Biljetten en de provisionele toewijzing aan de hoogste Inschrijvers, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op DONDERDAG den [illegible] December 1854, des voormiddags te 10 uur, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS.

Groningen, 11 December 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* waarschuwen bij deze degenen, welke iets aan de Gemeente wegens **PACHT, HUUR** als anders, vervallen in **1854, verschuldigd** zijn, dat VERSCHULDIGDE op den verschijndag, immers uiterlijk in de maand Januarij 1855, te betalen, bij gebreke waarvan dezelve in regten zullen worden aangesproken.

Groningen, 11 December 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis van degenen, wie zulks aangaat, dat voor den laatsten Januarij aanstaande behooren te worden **ingediend** de **DECLARATIËN** wegens LEVERANTIËN of WERKEN, ten dienste dezer Gemeente in het loopende jaar **1854** gedaan.

Groningen, 11 December 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND. — TURKIJE.

Ook luidens berigt uit Konstantinopel, dd. 27sten Nov., was de geheele leger-afdeeling van *Omer*-pacha, sterk 40,000 man, gereed om naar de Krim te vertrekken. *Omer*-pacha zelf zoude binnen weinige dagen volgen. Te Bucharest waren slechts twee regementen achtergebleven.

Van Corfu had men vernomen, dat een gedeelte van het garnizoen was ingescheept, terwijl het overige weldra zoude volgen.

Te Marseille en te Toulon nemen talrijke Engelsche en Fransche schepen gestadig troepen aan boord.

Uit Algerie waren versche hulptroepen aangekomen. Ook uit Egypte waren 2200 man, onder *Menckly*-pacha gearriveerd, terwijl nog 5000 man der geallieërden verwacht werden. De tot nu toe ontvangen versterkingen werdne reeds als voldoende beschouwd, om een slag te leveren, welke binnen zeer korten tijd werd te gemoet gezien. Te Konstantinopel werden aanzienlijke aankoopen gedaan voor de uitrusting der troepen.

Alles bewijst, dat de verbondene mogendheden zoo spoedig mogelijk aanzienlijke troepenmassa's in de Krim willen verzamelen, ten einde een grooten slag te slaan, voordat in vollen ernst van vredesonderhandelingen en als eerste gevolg daarvan welligt van een wapenstilstand sprake kan zijn. In een op den 28sten Nov. in het kamp voor Sebastopol gehouden raad was dan ook besloten tot het leveren van een grooten slag, naar men zegt, op den 2den December.

Die tijding verwekte veel geestdrift onder de troepen der geallieërden. Op den 30sten zou het vuur der geallieërden met hevigheid hervat worden. De Russen hadden gebrek aan alle soort van levensmiddelen; zij waren zeer gedemoraliseerd. Eene bestorming werd ook daarom als na op handen verwacht. Bij den uitval uit de vesting op den 23sten hadden de Engelschen 16 stukken geschut van den vijand vernageld. De laatste paralel was op 100 ellen afstands van de vesting voltooid. Het grootste vertrouwen heerscht in het kamp des verbonden legers.

De *Moniteur* bevat eene depêche van den generaal *Canrobert* van den 25sten Nov., waarin gemeld wordt, dat het regenachtige weder de transporten belemmerde. Niettemin werden de operatiën voortgezet; het aanleggen van nieuwe en de verbeteringen van oude batterijen gingen met spoed vooruit. Het Russische leger leed meer dan het Fransche, daar het vervoer van zijne proviand zeer moeijelijk ging, terwijl daarentegen het laatstgenoemde leger met spoed door de vloten van al het noodige werd voorzien.

Verder zijn de nieuwste tijdingen uit de Krim tot den 1sten Dec.; toen was er niets nieuws voorgevallen. De Russen hadden, na hunne verschansingen bij Balaklava te hebben vernield, zich ten noorden van Sebastopol verschanst. De laatste berigten gewagen van vreeselijke verwoestingen door den storm van den 14den Nov. aan de Russische schepen en zeewerken in de Azofsche zee toegebragt.

Onder dagteekening van den 24sten Nov. wordt door prins *Mentzikoff* gemeld, dat de Russen vele der vijandelijke schepen, welke in den storm van den 14den Nov. zijn verongelukt, gesloopt of verbrand hadden, terwijl de manschap genomen werd. Bij kaap Pandiasskaia (noordkust van de zee van Azoff) [illegible] schepen het leven [illegible] vijfendertig Russische schepen waren gestrand, vijf te gronde gegaan; in de stad waren groote verwoestingen aangerigt, daar wrakken van schepen en balken tot op een afstand van 100 vademen in de stad werden geslingerd.

Van de door de jongste stormen in de Zwarte zee beschadigde schepen der geallieerden hebben 14 die schade bijna geheel hersteld en zullen dienen om versterking naar de Krim over te brengen. Men hoopt ook een gedeelte der gestrande transportschepen weder vlot te krijgen. Dertig schepen zijn op de Aziatische kust tegenover de Krim gestrand. Het is echter niet waar, dat met het schip *Prince* eene aanzienlijke hoeveelheid kontanten zou zijn vergaan, zijnde de specie te Konstantinopel achtergelaten.

Men was er in geslaagd de *Henri IV* te redden; het geschut van dat vaartuig was aan land gebragt en de helft er van voor de belegeringswerken gebruikt.

De Turksche minister van financiën was afgezet.

Prins *Napoleon* had een tegenbezoek bij den Sultan afgelegd.

Voor eenige dagen is gemeld, dat de vlootvoogden der geallieërden besloten hadden, ten einde aan de vloten meerdere veiligheid te verschaffen, eene haven aan de Zwarte zee te forceren. De *Soldatenfreund* wil weten, dat men tot dit doel de haven van Odessa gekozen had en dat een aanval tegen Odessa nog in deze maand zoude plaats grijpen. Eerst echter zouden de admiralen een verzoek doen aan den stadsgouverneur van Odessa, tot vrijwilligen afstand der haven, voor dat men tot geweld overgaat, om zich in het bezit dier haven te stellen. Verder meldt de *Soldatenfreund*, dat van Konstantinopel een belegeringspark van 80 stukken naar de Krim afgezonden en reeds te Balaklava ontscheept was. Voorts hadden de geallieërden de derde linie bezet, in welke 2 breschbatterijen waren opgesteld, die echter hun vuur nog niet geopend hadden. De defilés, welke van Inkerman en over Kadskoi naar het plateau voeren, waar zich het leger der geallieërden bevindt, werden sedert 20 dagen zoo zeer versterkt, dat zij slechts met groote opofferingen zullen kunnen geforceerd worden. De geallieërden zullen dus welligt eerstdaags aanvallenderwijze te werk gaan, om zich in het bezit der hoogten van Belbek te stellen en eene vereeniging met het in de bogt aan de Katcha geankerde eskader der geallieërde vloten te bewerkstelligen, alsmede om de vereeniging der Russen tusschen Sebastopol en Baktschisaraï met geweld te verbreken. Dit plan echter zoude welligt zeer moeijelijk uit te voeren zijn.

Tusschen de beide Aziatische legers zal vermoedelijk tegen den winter een wapenstilstand plaats grijpen. De cholera is thans in het leger van Battum verdwenen. De gemeenschap met Perzië is hersteld; de karavaan-togten werden alleen nog door Russische kavallerie-korpsen verontrust.

Ten gevolge van een dringend bevel der admiraliteit, is de admiraal *Napier* met de geheele vloot uit Kiel naar Engeland vertrokken.

— Volgens berigten uit Athene van den 1sten December, is ten gevolge van het verschrikkelijk heerschen der cholera, de stad bijna geheel verlaten. Het hof, de ministers, de militaire autoriteiten bevinden echter zich steeds aldaar; doch de meeste ambtenaren van minderen rang hebben naar elders de wijk genomen. De dagbladen kunnen niet verschijnen, bij gebrek aan het noodige personeel.

— Volgens berigten uit St. Francisco van den 1sten Nov., waren de drie Engelsche oorlogschepen, welke aan den mislukten aanval op de Russische sterkte Petropaulowski hadden deelgenomen, te weten, de fregatten *President* en *Pique*, benevens het stoomschip *Virago*, laatst van Van-Couvers-eiland, daar aangekomen. Deze schepen zijn door het Russische geschut zwaar gehavend.

Uit nadere berigten, omtrent het voorgevallene bij Petropaulowski, blijkt thans met genoegzame zekerheid, dat de Britsche scheepsbevelhebber, de schout-bij-nacht *Price*, daags vóór den hoofd-aanval, om eene tot dus ver niet bekende reden, zich zelven met een pistoolschot het leven benomen heeft. — Het verlies der Engelschen, bij de geleverde gevechten, bestaat, volgens de officiële rapporten, uit 107 dooden, gekwetsten en vermisten; dat der Franschen uit 102.

— Het geneeskundige dagblad van Petersburg meldt, dat sedert de uitbarsting der cholera tot den 13den Nov., aldaar door die ziekte aangetast zijn 20,786 personen, overleden 8735, hersteld 12,014.

ITALIE.

Nopens de beslissing die thans te Rome verwacht wordt, zegt het *Journal des Débats*: „In eene kwestie waarover de kerk en corps vereenigd moest beslissen na rijp beraad en overleg, in overeenstemming met den Paus, vervangt men het regt van al de bisschoppen door een aan sommige bevoorregten verleend gunstbewijs, en men vraagt een welwillend advies van herders die als wetgevers moesten beslissen. Het is niet alleen eene vrije meening die men tot geloofsartikel maakt, maar men werpt met denzelfden slag de oude constitutie der kerk omver. Tot dusver was de kerk de vereeniging van de wettige herders onder de leiding van den Paus. Morgen zal de kerk de Paus alleen zijn, die de herders raadpleegt zooals en wanneer hij zal noodig oordeelen, en de bisschoppen die men thans te Rome wel wil raadplegen, zullen dienen niet om de regten te behouden, maar om de handen te binden hunner opvolgers. Hunne adhaesie is de vernietiging van de oude vrijheden der kerk. Welke magt zal men aan den Paus weigeren, wanneer hij het dogma zal hebben vastgesteld alleen door zijne eigene beslissing onder toejuichingen van het episcopaat? De kerk was eene monarchie, wier wetten men niet kan veranderen dan door de Staten Generaal der Christenheid bijeen te roepen; morgen, hoe groot de gematigdheid moge zijn van haar hoofd, zal het een zuiver despotisme zijn. Blind moet hij zijn die het gewigt van zulk eene verandering niet inziet; zeer schuldig of vermetel hij, die, zulks inziende, den Paus doet voortgaan op die noodlottige helling waar noch stilstand noch terugkeer mogelijk is!"

Volgens de door het *Journal des Débats* medegedeelde berigten uit Rome van den 30sten November, zou het pauselijk ministerie eerlang waarschijnlijk weder, even als vóór 1847, geheel uit geestelijken bestaan.

— In de zitting der Sardinische kamer van volksafgevaardigden van den 28sten November, is door het gouvernement een wets-ontwerp betrekkelijk de kloosters ingediend; het volgende zijn de hoofdbepalingen dezer voordragt:

„Met uitzondering der zusters van liefde en van St. Joseph, en der kloosterorden of godsdienstige vereenigingen, die zich vooral aan de opvoeding, het openbaar onderwijs, het prediken en de ziekenverpleging wijden (van welke eene naamlijst bij deze wet zal worden gevoegd), worden alle andere kloosterorden en genootschappen van dien aard opgeheven, zonder hier te lande ooit weder te kunnen worden opgerigt anders dan bij eene wet.

„De Koning zal een maximum kunnen bepalen voor het aantal leden der in stand blijvende vereenigingen, alsmede regelen en voorwaarden welke door haar zullen moeten worden in acht genomen.

SPANJE.

Het programma van het nieuwe ministerie is als volgt:

„De monarchie, de constitutionele troon van *Isabella II* en hare dynastie, eene constitutie, zoo vrijzinnig als met de monarchie bestaanbaar is, ten einde de regten van het volk te verzekeren en de misbruiken der ambtenaren, die zoo dikwijls onder de vorige regeringen hebben plaats gehad, onmogelijk te maken; eene georganiseerde nationale garde in al de hoofdsteden der provinciën en groote steden des rijks, waar die zal kunnen opgerigt worden, zonder dat er gevaar bestaat, dat wapenen aan de Carlisten verschaft worden; vrijheid der drukpers met eene jury en onder den waarborg der constitutie, doch met eene wet, die, terwijl zij eene groote ruimte toelaat aan het bespreken der officiële stukken, de buitensporigheden der pers belet; ayuntamiento's en provinciale deputatiën, met magt om in administratieve kwestiën te kunnen handelen, volgens een vrijzinnig stelsel van decentralisatie; verbetering in de belastingen, die het volk meer direct treffen in de octrooi-regten, doch zonder iets af te schaffen, alvorens voorzien zal zijn in het deficit, dat daardoor zal ontstaan; een leger van 70,000 man voor het jaar 1855, en wel door den staat van zaken en de pogingen der Carlisten in eenige provinciën in aanmerking te nemen, en het gemis van eenige reserve; organisatie van de reserve onder den naam van provinciale militie, met officieren van het leger, die de helft van hun tractement genieten, wanneer zij zich in de provinciën bevinden.

„Wanneer de reserve voor goed georganiseerd is, zal het leger met 10,000 man verminderd worden, dat in vredestijd 60,000 man zal bedragen; bureaux van recrutering in al de provinciën tot het inschrijven van vrijwilligers, aan wie eene premie zal worden uitgereikt; eene wet regelende de wijze van benoeming en verzekering der regten van officieren, en het doen ophouden van begunstigingen; bevordering van de officieren volgens een vast stelsel, daarin bestaande, dat van drie vacatures in twee bij ancienniteit zal worden voorzien en in de derde bij keuze; tot de laatste zullen vooral gekozen worden die officieren, die wegens staatkundige redenen vervolgingen hebben ondergaan," enz.

Dit zijn de grondslagen, die door *O'Donnell* aan *Espartero* voorgesteld werden als voorwaarde tot aanblijving in het kabinet, en die door dezen zijn aangenomen.

Het is thans de derde maal dat de Cortès *Isabella II* als Koningin van Spanje proclameerden. De eerste maal in 1837, toen het Spaansche volk ten prooi was aan de ellende en den burgeroorlog, die een einde nam door de bevestiging van een' wankelenden troon op het hoofd van *Isabella II*; de tweede maal in 1845, bij de herziening der constitutie van 1837, en thans voor den derden keer, nadat een' revolutionaire staat van zaken vier maanden geduurd heeft.

De dagbladen deelen een aantal adressen mede uit alle oorden des rijks, waarin de Cortès verzocht worden zich zoo spoedig mogelijk bezig te houden met eene wet tot afschaffing der belasting op de consumtieartikelen.

De zitting der Spaansche Cortès van den 1sten dezer is zeer belangrijk geweest. Daarin toch is besloten tot het in overweging nemen van een voorstel, waarbij alle ministers, die van 1843 tot 1854 in hunnen pligt te kort geschoten mogten zijn, met vervolging bedreigd worden; ook is een voorstel aangenomen, strekkende tot het benoemen eener commissie belast met het centraliseren der instructie tegen de Koningin-moeder.

DUITSCHLAND.

De tijding van het te Weenen gesloten traktaat tusschen Oostenrijk en de Westersche mogendheden heeft te Berlijn eenen zeer verrassenden indruk gemaakt, daar men verzekert, dat de onderhandelingen buiten weten van Pruissen zijn gevoerd. De raads-president heeft dadelijk eene langdurige conferentie met den Koning gehad, wiens ongerustheid, naar men verzekert, zeer groot is.

— In zijne zitting van den 9den dezer heeft de bondsvergadering zich met algemeene stemmen, op eene na, vereenigd met het additionele artikel op het April-verdrag.

Bijna in alle Zuid Duitsche staten wordt reeds het noodige voorbereid tot eene eventuele mobielmaking der bonds-contingenten. In onderscheidene derzelve zijn belangrijke leverantiën van lood uitgeschreven.

Volgens de *Ztg f. Nordd.*, zal de Hannoversche standenvergadering eerstdaags bij koninklijk besluit ontbonden worden.

— Men meldt dat prins *Gortschakoff* den 5den dezer eene langdurige conferentie met den Oostenrijkschen minister van buitenlandsche zaken, graaf *v. Buol*, heeft gehad; men voegt er bij, dat *Gortschakoff* zeer verrast is geworden door de tijding van het met de Westersche mogendheden gesloten alliantie-traktaat; hij heeft dadelijk naar Petersburg getelegra-

... om instructiën, en men is nieuwsgierig naar het antwoord, welligt zal prins *Gortschakoff* het bevel ontvangen om Weenen te verlaten. Een dagblad wil weten, dat deze Russische gezant in gehoor door den Keizer is ontvangen.

— De zendingen van Oostenrijksche troepen en krijgsbehoeften naar Galicië, hebben op nieuw een' aanvang genomen. Ook hebben alle beschikbaar zijnde Oostenrijksche generaals en officieren bevel ontvangen, zich gereed te houden, om in actieve dienst te treden.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 8 December.

Het gouvernement heeft den heer *Naismyth*, den uitvinder van den stoomhamer, gemagtigd, om voor rekening der regering proeven in het groot te nemen, ter vervaardiging van kanonnen uit geslagen ijzer.

— Gisteren was het getal vrijwilligers, dat zich aanbood, zoo groot, dat men de hulp der politie bij den ingang der zaal van de inschrijving noodig had.

De bewoners van Bristol, alsmede die van Sheffield, hebben aanzoek gedaan om een korps vrijwilligers op te rigten.

— De *Times* zegt, dat de regering aan het Parlement eene vermeerdering van het leger met 43 bataljons van linie, elk van 800 man, een bataljon artillerie en een bataljon jagers zal aanvragen; dus te zamen ongeveer 36,000 man.

— Uit Washington wordt geschreven, dat de president voornemens is bij de wetgevende magt aan te dringen op vermeerdering zoowel der land- als zeemagt, ofschoon geene vrees bestaat voor ernstige moeijelijkheden met eenige mogendheid, zelfs niet met Spanje. De zeemagt is blijkbaar te gering voor de uitgebreidheid der republiek, en de vermeerdering der landmagt is noodig om de Indianen in bedwang te houden; ook moet men voorzorg nemen tegen een flibustier-oorlog, indien voor het oogenblik al niet tegen Cuba, dan toch tegen dien van Californiërs en Franschen tegen Sonora, welke laatste gezegd worden den dood des graven *Boulbon* te willen wreken.

— De laatste berigten uit Zuid-Australië deelen mede, dat van daar een voorstel aan de regering van het moederland is gedaan tot den aanleg van een spoorweg ter grootte van 1000 mijlen, waardoor de drie koloniën Zuid-Australië, Victoria en Sydney aan elkander verbonden zouden worden. Volgens het plan van dr. *Henry Young*, gouverneur van Zuid-Australië, zou daartoe vereischt worden eene som van 10,000,000 pd. st. Men gelooft dat het plan in vijf jaren tijds zou kunnen worden uitgevoerd.

FRANKRIJK.

PARIJS, 8 December.

Admiraal *Hamelin* is uit de Zwarte zee teruggekeerd, en heeft de betrekking van Fransch vlootvoogd in die wateren nedergelegd.

— Men heeft berigt, dat vrij ernstige onlusten zijn uitgebarsten te Dreux, alwaar eenig duizende boeren waren zamengeschoold. Een paar regementen kavallerie zijn onmiddellijk van Versailles vertrokken, om de rust te herstellen.

BELGIË.

BRUSSEL, 9 December.

In de zitting der Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers is de beraadslaging begonnen over het wets-ontwerp op de gezondheidspolitie over de huisdieren. Tot verdediging der voordragt in het algemeen het woord voerende, betoogde de minister van binnenlandsche zaken, dat deze aangelegenheid te gewigtig en te moeijelijk was, om aan de gemeentebesturen te kunnen worden overgelaten, en dus de bemoeijing der hooge regering vereischte. Hij zeide verder, dat de voordragt niet te streng, maar zachter dan het strafwetboek was, daar zij de overtredingen in den regel alleen met geldboete bedreigde.

Een der leden, de heer *Visart*, heeft voorgesteld te bepalen dat, wanneer een stuk vee door de besmettelijke longziekte aangetast bleek te zijn, de gansche kudde, die met hetzelve in aanraking geweest was, op de door den heer *Willems* uitgevonden wijze ingeënt zou moeten worden, op kosten half van den veehouder en half van den Staat.

De voorsteller weidde daarbij uit over de uitvinding van den heer *Willems*. „Ik ben overtuigd — zeide hij — dat zij, op eene groote schaal en met beleid toegepast wordende, bij eenige weinige nadeelige uitkomsten eene veel grootere som van goede vruchten zal opleveren. Alle deskundigen, zegt men, zijn het nog niet eens over de waarde van dit voorbehoedmiddel; dat geef ik toe, maar ik vraag: hoe lang heeft het aangehouden voor dat men het in de vorige eeuw over de waarde der koepok-inenting eens was, die thans algemeen als eene weldaad voor de menschheid erkend wordt?"

Dit voorstel is, wegens het gewigt der zaak, door de Kamer tot nader onderzoek naar de afdeelingen verzonden.

— De lust tot deelneming aan den oorlog in het Oosten heerscht met buitengewone levendigheid onder de soldaten van het Belgisch leger. Ook geschiedt de desertie uit de grensgarnizoenen op eenen grooten voet. Er zijn regementen die op sommige dagen 30 man op het appel zien ontbreken en bijna elken dag ziet men in de aangrenzende Fransche steden overloopers aankomen, waaronder men manschappen van alle wapens aantreft. De desertie geschiedt thans op eenen zoo grooten voet als ten tijde der groote expeditiën in Algerië. De manschappen worden onverwijld naar het depôt van het vreemden legioen in Afrika gezonden en van daar, zoo het schijnt, naar het Oosten ingescheept.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 10 December.

Z. M. de Koning zal morgen uit de residentie weder naar het Loo vertrekken.

Den 6den December, den geboortedag van wijlen Koning *Willem II*, was het standbeeld, ter eere van dien Vorst opgerigt, benevens de daarbij gevoegde beelden, van des morgens vroegtijdig af, met bloemen versierd.

— Krachtens koninklijk besluit van den 27sten October 1854, no. 77, is door den minister van binnenl. zaken, bij beschikking van den 18den November j.l., onder intrekking der beschikking van den 11den Mei 1852, no. 58, en van den 11den Augustus 1853, no. 202, vergunning verleend aan de internationale telegraaf-maatschappij tot den aanleg en het gebruik van een onderzeeschen electro-magnetischen telegraaf tusschen Nederland en Groot-Brittanje, onder zekere voorwaarden en bepalingen.

— Den 8sten December j.l., heeft de minister van binnenl zaken voorloopig, met ingang van den 1sten Januarij 1855 en tot wederopzegging, tot telegrafisten der derde klasse benoemd 18 personen, thans leerling-telegrafisten.

— De Hooge Raad der Nederlanden, burgerlijke kamer, heeft heden uitspraak gedaan in vier zaken van oud-bedienden van wijlen Z. M. Koning *Willem I* en *II*, welke vorderingen strekken tot veroordeeling van de gedaagden, om, krachtens de uiterste-wils-beschikkingen van wijlen Z. M. Koning *Willem Frederik*, graaf *van Nassau*, hen te voldoen zekere sommen, welke zij meenden van de erfgenamen te moeten vorderen. De Hooge Raad heeft echter de eischers hunnen eisch ontzegd en hen veroordeeld in de kosten.

— Ook de dienstmaagd van den heer *Regout* is in het gasthuis alhier, onder de hevigste smarten overleden; er bevinden zich dus aldaar nog drie slagtoffers van het bekende ongeluk, de moeder en twee dochtertjes. Met leedwezen verneemt men, dat ook zij zich in hoogst zorgelijke omstandigheden bevinden; evenwel bestaat er, naar men verzekert, inzonderheid voor de moeder, eenige hoop op herstel.

AMSTERDAM, 10 December.

Eergisteren avond heeft de gemeenteraad, in eene zesde en laatste zitting, de belangrijke taak volbragt, tot vaststelling van een adres aan Z. M. den Koning, waarbij wijzigingen in de gemeentewet worden verlangd. Met 16 tegen 5 stemmen is het adres, met de voorgestelde wijzigingen en de daartoe behoorende memorie van toelichting, aangenomen. *Tegen* hebben gestemd de heeren *Cool*, *Heije*, *Büchler*, *Santhagens* en *Rutgers van Rozenburg*, waarvan de vier eerstgenoemden aanteekening in de notulen hebben verzocht, dat zij zich met het genomen besluit niet kunnen vereenigen. Bij de beraadslagingen over het zoo gewigtig onderwerp is de raad uitgegaan van het beginsel, dat art. 120 der gemeentewet, luidende: „De gemeentebesturen kunnen de belangen hunner gemeenten en van hunne ingezetenen bij ons, bij de Staten Generaal en bij de Staten der provincie, waartoe zij behooren, voorstaan," in dien zin moet worden uitgelegd, dat eene gemeente bij het voorstaan van hare belangen, niet noodig heeft te onderzoeken of die belangen *uitsluitend haar*, *dan wel ook andere gemeenten* betreffen.

— Een brief uit de Krim meldt, dat de sergeant *van Hove*, van het vreemdenlegioen, broeder van den Haagschen schilder die dezer dagen met de Leopolds-orde werd begiftigd, is voorgedragen voor de militaire medaille, wegens zijn lofwaardig gedrag in den slag aan de Alma.

ROTTERDAM, 9 December.

Verscheidene ingezetenen dezer stad hebben sedert eenigen tijd pogingen aangewend om ook hier, even als zulks elders bestaat, eene vereeniging tot stand te brengen, die zich hoofdzakelijk ten doel zou stellen het verschaffen van gezonde woningen aan de minvermogende klassen. Thans vernemen wij dat zoodanige vereeniging werkelijk ontstaan is en reeds in eene den 7den dezer gehoudene vergadering eene commissie uit haar midden benoemd heeft om de stukken te ontwerpen, welke tot voorbereiding van de werking der vereeniging naar buiten dienen moet. Tevens verzekert men dat het gemeentebestuur met veel genoegen van het bestaan dezer vereeniging heeft kennis genomen en zijne krachtige medewerking daaraan toegezegd heeft.

's HERTOGENBOSCH, 8 December.

Ten gevolge van den aanzienlijken was van het water, is gisteren de straatweg van hier op Vlijmen voor een groot gedeelte overstroomd en mitsdien de passage met Langstraat gestremd. Onze stad is nu weder geheel door water omgeven, hetgeen van de wallen beschouwd, een verschrikkelijk gezigt is.

ASSEN, 9 December.

Men heeft opgemerkt de buitengewoon groote hoeveelheid winterkool die dit najaar meest van buiten de Steentilpoort te Groningen hier is aangevoerd. Dit was vooral op den marktdag van heden in 't oog loopend, daar niet minder dan *dertien* wagens, beladen ieder met 5- à 600 stuks van dat voedingsartikel, waren aangevoerd. De prijzen daarvoor besteed waren over 't algemeen dan ook zeer gering en het werd meest bij partijen afgezet, waaronder van 100 stuks voor den spotprijs van 50 ct.

— Naar wij vernemen, zijn gepasseerden Dingsdagavond te Rolde weder de diaconie-veeskinders ten huize van den logementhouder *H. Rebbers*, onder eenig voorbehoud, aan de laagst biedende door de diaconie voor een jaar uitbesteed. Niettegenstaande alles zoo duur is, zijn de kinderen nog goedkooper aangenomen dan in vroegere jaren, en dat meestal nog wel door menschen die *zelve* weinig of niets verbouwen en dus bijna alles koopen moeten. Wij hopen van harte, dat deze uitbesteding de laatste van die soort is, welke wij zullen hebben te vermelden. Het kan bijna niet anders dan dat degene, die deze kinderen aanneemt, daarmede winst beoogt; en wanneer hij ze zoo goedkoop aanneemt, dat men er bijna geen hond van kan onderhouden, dan moet natuurlijk de winst gezocht worden in hetgeen aan de kinderen wordt verstrekt: iedere cent dus, die de diaconie wint, wordt aan den mond der kinderen ontnomen, voor wie voedsel nog meer noodig is dan voor volwassenen, omdat ze moeten groeijen, en, bij gebrek aan voedsel, ligchamelijk en dikwijls ook geestelijk stumpers blijven.

GRONINGEN, 12 December.

Gisteren avond hield het departement Groningen der Ned. Maatschappij ter bevordering van Nijverheid eene vergadering in het Concerthuis. Schoon geen groot aantal leden was opgekomen, werden toch belangrijke mededeelingen gedaan en punten besproken, die op de ontwikkeling der nijverheid een' gunstigen invloed zullen kunnen uitoefenen. De voorzitter, prof. H. C. van Hall, sprak over het winnen van koolzaad uit de koolraapplant, waarmede een landbouwer uit de gemeente Burum herhaaldelijk proeven had genomen, die voorloopig vrij voldoende uitkomsten hadden opgeleverd. Verder deelde de voorzitter eenige opmerkingen mede over de papaverplant, wier bladeren bevonden waren eene eetbare en onschadelijke zelfstandigheid te bezitten, wanneer ze jong werden afgeplukt. Hierop gaf de heer U. G. Schilthuis J.zn een overzigt van de belangrijke besluiten, die in de laatst gehoudene vergadering der Provinciale Staten waren genomen ten opzigte der afwaterings- en scheepvaartkanalen in dit gewest, en stipte daarbij het naauwe verband aan waarin de uitvoering dier plannen met de bevordering der nijverheid stond. De heer Hartogh had eenige soorten van zamengeperste, gedroogde groenten medegebragt, die in de fabriek van den heer Fleulard te Brussel waren bewerkt en die, gekookt, in smaak konden wedijveren met versche groenten; waarvan zich de leden ook zelven konden overtuigen, daar eenige der aldus toebereide groenten gekookt werden voorgezet. Van hoeveel belang deze groenten, die in een zeer gering volume eene groote kwantiteit bevatten, onder anderen voor de zeevaarders zijn, laat zich begrijpen; terwijl tevens, zoo die groenten ook hier, gelijk in België en Duitschland werkelijk reeds het geval is, meerderen ingang vonden, daardoor voor de warmoezeniers een nieuwe weg zou worden geopend om meerdere producten van hunnen grond af te zetten. Het deed den leden dan ook genoegen te vernemen, dat in Gelderland een aanvang zou worden gemaakt met de oprigting eener fabrijk van deze gedroogde groenten. De heer J. Post liet insgelijks een aantal dezer voorwerpen zien, die uit Frankfort waren ontvangen. Eindelijk maakte deze nog opmerkzaam op de waarde van het zeepwater, dat in de steden als tot niets nut werd weggeworpen en waaruit toch door uitdamping eene zelfstandigheid kon worden verkregen, die men welligt tot meerdere doeleinden nuttig zou kunnen aanwenden. Zoo wees spr. er onder anderen op, dat uit dat bezinksel een gas kon worden gestookt, 't welk in helderheid en deugd niets te wenschen overliet. De hoogleeraar van Hall merkte op, dat op het land het zeepwater zeer algemeen tot bemesting werd gebezigd; hij noodigde ten slotte de aanwezigen uit, ook over deze zaak hunne gedachten te willen laten gaan, om te zien of, en zoo ja, hoe het best aan het geopperde denkbeeld gevolg zou kunnen worden gegeven.

— Naar wij vernemen, zijn er na het bedanken van ds. P. M. Dijksterhuis, predikant bij de Chr. Afgesch. Gereform. gem. alhier, voor het beroep naar Amsterdam, onderscheidene aanzienlijke geschenken van zijne catechisanten en andere personen bij z. e. en den kerkeraad ingekomen.

— Naar wij vernemen, is door de Russische regering aan den kapitein R. A. Hazewinkel, van *Veendam*, voerende het Nederlandsch schip *Grietje Mollema*, toegekend eene schadevergoeding van 718 R. 11 kop. zilver, wegens de zware avarij op den 28sten October 1850, door een' paal, onder water, in de nabijheid der kaai te Sint Petersburg, waar zijn schip ter lading lag, aan hetzelve toegebragt.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 7den dezer benoemd bij het 8ste regement, tot kapitein van de 3de klasse, den 1sten luitenant H. van der Werf, van het korps.

— Men verzoekt ons het volgende te plaatsen:

„Door de gezamenlijke tabaksfabrikanten te *Winschoten* is eene petitie ingezonden aan de Tweede Kamer der Staten Generaal, om het wetsvoorstel van den heer van Hoëvell c. s. aan te nemen, waarbij zij vooral doen uitkomen het ongelijkmatig drukkende van den accijns op de brandstoffen, daar zij voor hunnen fabrijksturf pl. m. *f* 40.00 accijns betalen jaarlijks, en dewijl vele fabrijken vrijdom genieten, vinden zij zich daardoor boven anderen bezwaard."

— Van de passagiers der *Hendrika*, kapit. Admiraal, den 4den op den Banjaard voor Brouwershaven gestrand en waarvan onder de zeetijdingen in ons vorig nommer is melding gemaakt, is nog niets zekers bekend, maar men vreest algemeen, dat de geheele bemanning van 40 personen en de passagiers ten getale van 42 bij dit verschrikkelijk ongeval zijn omgekomen.

Op het strand van Scheveningen, maar vooral van Loosduinen en Wassenaar zijn stukken van een verbrijzeld schip aangespoeld; alsmede verscheidene balen met boeken, kisten met konfituren, met spiegels, stukken van spiegels en spiegellijsten, vaten, ledige verbrijzelde tonnen. Voorts was daaronder een kistje met brieven, naar men zegt, onder berusting van den burgemeester van Wassenaar; en te Scheveningen een kistje, toebehoorende aan den heer Christiaan Blij, een der passagiers van het schip *Hendrika*.

Van de ongelukkige schipbreukelingen weet men tot op dit oogenblik nog niets; alleenlijk heeft men twee lijken, waarvan een een manspersoon (als heer gekleed) in het Brouwershavensche zeegat en nog een ander drijvende gezien. Het is dus maar al te zeer te vreezen dat allen eene prooi der golven zijn geworden.

Het gerucht omtrent het waarschijnlijk verongelukken van het fregat *Hendrika*, heeft in vele huisgezinnen te 's Hage een' treurigen indruk te weeg gebragt. Op dat schip toch bevonden zich onder de passagiers verscheidene jongelieden van goeden huize uit 's Hage, die als ambtenaar naar Indië vertrokken waren en omtrent wier lot men thans in de vreeselijkste onzekerheid verkeert. Gisteren morgen is, naar wij vernemen, nog het lijk van een' der schipbreukelingen en eenige andere voorwerpen te Scheveningen aangespoeld en betrekkingen van sommige passagiers hebben zich naar dat dorp begeven om het lijk te herkennen.

— Gepasseerden Dingsdag had te *Schiermonnikoog* de uitreiking plaats van de medailles, door de Noord- en Zuid-Hollandsche redding-maatschappij toegekend aan de vroeger gemelde personen, door wie, in den nacht tusschen den 6den en 7den Nov. l.l., de equipage van het schip *Hinderika*, kapitein G. J. Scholtens, is geborgen. Heeren directeuren dier maatschappij hadden den wensch geuit, dat deze uitreiking van eenige plegtigheid vergezeld mogt gaan, dat daarbij eene gepaste toespraak gehouden en zij, zooveel mogelijk, in het openbaar verrigt mogt worden. Aan dien wensch is dan ook door den plaatselijken bestuurder gereedelijk voldaan.

Na voorafgegane kennisgeving van tijd en plaats, vergaderden, des namiddags te 3 uur, vele ingezetenen dier gemeente in het ruime schoolgebouw. Met het zingen van een gepast vers werd die hier geheel ongewone en, voor zoo ver men zich te herinneren weet, vroeger nooit aldus gehouden bijeenkomst geopend. De predikant, hiertoe uitgenoodigd, sprak toen over het in het begin der vorige maand hier voorgevallene, en zocht zoo aller belangstellende aandacht te vestigen op de straks volgende plegtige handeling. Deze geschiedde nu weldra. De in het midden der vergadering staande redders ontvingen hunne medailles uit handen van den plaatselijken bestuurder, betuigden hunne warme erkentelijkheid jegens de maatschappij, die de hun gelukte pogingen voor aller oog zóó wilde beloonen, betuigden tevens aan het wigtige doel, met hetwelk deze eervolle onderscheiding hun te beurt viel, door een waardig gedrag steeds te zullen beantwoorden; waarna terstond het eerste vers van het volkslied: Wien Neerlands bloed, enz., werd aangeheven.

De spreker nam hierop nog eens het woord, ten einde met het eermetaal begiftigden bij het door hen genoten voorregt te bepalen, hen tot behoorlijke waardering daarvan te wekken en de goede verwachting uit te drukken, die allen ook voortaan en bij dezelfde of soortgelijke gelegenheden, welke hen tot vernieuwde moedbetooning en krachtsinspanning zouden kunnen roepen, met grond van hen mogt koesteren. Daarenboven, werden allen gewezen op hetgeen de Noord- en Zuid-Hollandsche redding-maatschappij is en doet, op het schoon en verheven doel, voor welks bereiking zij geene gaven of opofferingen te groot acht; allen uitgenoodigd, dat schoone doel te erkennen en tot de bevordering daarvan naar hun vermogen, mede te werken; allen uitgenoodigd ook, om steeds gedachtig, dat goede daden — zoo als in een treffend voorbeeld overtuigend gebleken — niet onbeloond blijven, op zulke daden al meer zich toe te leggen, om ware menschenliefde, die helpt, waar hulpe noodig is, in het hart te dragen en haar door werken aan den dag te leggen. Geheel de plegtigheid werd eindelijk gesloten met het ontboezemen van het vertrouwen op Hem, die magtig is uit alle gevaren, zelfs bij het naderen van den dood, uitkomst te geven, met het zingen van een daartoe gekozen doelmatig vers.

Een' goeden indruk — mag men hopen — heeft dit alles hier te weeg gebragt en zal het nog lang nalaten. Krachtige drang is er door gegeven tot het verleenen van hulpe in nood, zoo vaak de omstandigheden haar vorderen; de zeeman, die nog voortaan het ongeluk moge hebben, in de gronden al... te vervallen en in levensgevaar te geraken, zal er ge... redders vinden, die al het mogelijke tot zijn behoud ondernemen en beproeven.

De medailles zijn van brons vervaardigd en zeer net bewerkt. Aan de eene zijde staat, omgeven van een lauwerkrans: *Noord- en Zuid-Hollandsche redding-maatschappij*; aan de andere, de naam van den daarmede bedoelden persoon: *Hinderika*. 7 Nov. 1854.

Na het uitreiken daarvan, hebben de plaatselijke bestuurders der maatschappij, de leden van het gemeentebestuur en eenige andere genoodigden zich vereenigd, om zamen den avond, juist St.-Nikolaas-avond, zeer genoegelijk te vieren.

— Aan de Zwolsche stoombootmaatschappij is op den 27sten der vorige maand concessie verleend, om ook des winters bij het stil liggen harer stoombooten van Zwolle op Amsterdam, hare diligences, in verband met de wagendienst van A. Budde, tusschen Meppel en Zwolle, te doen rijden van Meppel op Groningen en Veendam. Die dienst was dan ook sedert den 22sten November reeds in werking. Bij circulaire van den 5den dezer heeft de administratie van die d... bekend gemaakt dat op de diligence van Meppel op ... na den 12den December a.s. weder zal ... tot na de hervatting van de stoombootdienst. Zij voert daarvoor als reden aan: het zachte winterweder en de bestendige ... der koopvaardij.

— In eene der laatste nummers van de *Prov. Drentsche Courant* is medegedeeld en door andere dagbladen overgenomen, dat er sprake was van eene verandering van ministeries, wat betreft de departementen voor de Herv. en Kath. eeredienst, marine en koloniën, en dat men van zekere zijde het oog zoude hebben op de heeren Blaupot ten Cate, Herv. eeredienst; Strens, Kath. eeredienst; ... Bruggen Hugenholtz, marine, en Sloet tot Oldhuis, koloniën. Van eene goed onderrigte zijde zijn wij evenwel in staat gesteld te kunnen verzekeren, dat van zoodanige verandering geen sprake is.

De *Hollandsche post* eerst aankomende bij het ter perse gaan dezer, zijn wij genoodzaakt, de voornaamste daarin aangebragte berigten, zoo beknopt mogelijk, hier bij te voegen:

Volgens berigt uit Weenen van gisteren bepaalt het voornaamste artikel van het verdrag van den 2den Dec., dat bijaldien bij het verstrijken van het jaar 1854 de vrede niet verzekerd is, het of- en defensief verbondsverdrag in werking zal treden.

De Fransche *Moniteur* bevat een keizerlijk decreet, waarbij de buitengewone gezant van Frankrijk bij het Weener hof, baron *de Bourqueney*, tot grootkruis van het Legioen van Eer benoemd is.

Hetzelfde blad meldt, dat de Fransche troepen Rome niet zullen verlaten, voordat aldaar de rust volkomen zal hersteld. De Fransche bezetting zal slechts langzamerhand verminderd worden.

De *Moniteur* bevat wijders berigten van Batoum tot den 30sten October, welke melden dat het geleide, hetwelk de Turksche gevangenen naar den Don overbragt, in het gebergte door de Circassiërs is aangevallen en in de pan gehakt. De gevangenen werden in vrijheid gesteld.

— De Tweede Kamer der Staten Generaal heeft gisteren tot de in overweging neming van het voorstel tot afschaffing van den accijns op de rogge, met algemeene stemmen besloten. Met 58 tegen 7 stemmen is besloten om de voorstellen nopens de afschaffing van belastingen, zoowel die van de Regering als van de 5 leden, te behandelen *na het reces*.

— Uit 's Gravenhage wordt aan het *H. B.* het volgende geschreven: „Het zal velen uwer lezers verwonderd hebben, dat de minister van marine en zijne begrooting in de Tweede Kamer zoo fel bestreden worden van eene zijde, waar gewoonlijk niets dan goedkeuring en toejuiching vernomen wordt ten aanzien van al wat van de zijde der Regering komt.

Die verwondering zal echter ophouden, wanneer men verneemt, dat die oppositie volgens geruchten, geschiedt op inblazing van twee der ambtgenooten van den minister *Enslie*; dat het voornemen bestaat om dien minister den voet te ligten; en dat er reeds sprake is van zijnen opvolger, als hoedanig bereids genoemd wordt de heer ... *chussen*. [*Zie onze telegrafische berigten van heden.*]

„Ook verneemt men dat er sprake is om een' oud-ministers tot gouverneur-generaal van Nederl. Oost-Indië, in plaats van den heer *Duymaer van Twist*, te benoemen."

— Men schrijft uit Indië aan het *Tijds. v. Ned. Indië*, dat de oorlog tegen de oproerige Chinezen op de westkust van Borneo heviger dan ooit dreigt uit te barsten, daar onze magt te gering is om met kracht en zonder tusschenpoozen de voordeelen door te zetten, die wij behaald hebben. De gouvernements-commissaris mr. *A. Prins* moet vele maatregelen van den overste *Andresen* hebben afgekeurd.

Ook de aldaar aanwezige militairen zouden niet zeer tevreden zijn over den tragen gang van zaken. Men had gewenscht, dat de overste *Andresen*, dadelijk na het innemen en bezetten van Montrado, zou hebben doorgetast en andere plaatsen, waar de opstandelingen zich hadden genesteld, onmiddellijk zou hebben aangevallen. Het schijnt echter, dat de overste van meening was, dat de magt, waarover hij te beschikken had, daartoe te kort schoot. Hoe dit zij, dit dralen geeft aan de zaak dagelijks een bedenkelijker aanzien.

Eene nieuwe Jeneverbron.

[illegible] eene maand is eene geheel nieuwe industrie voor den dag gekomen, die, zoo zij zich uitbreidt, van invloed kan worden. Het is het stoken van jenever uit hout, hout van dennen of andere soorten, gelijk men koren of aardappelen in jenever verandert. De uitvinding dagteekent van het jaar 1822 door den Franschen scheikundige BRACONNET; maar die ontdekking bleef zonder resultaat, tot dat de heer [illegible] den 23sten October l.l. aan de Akademie der Wetenschappen te Parijs eene proef van jenever vertoonde, uit hout vervaardigd. De tegenwoordige omstandigheden der graanprijzen moesten er natuurlijk meer de aandacht op vestigen dan in het jaar 1822. Men heeft terstond van verschillende kanten pogingen aangewend om deze destillatie in het groot te beproeven.

Hoe de wet in Haïti het ontvangen van onderwijs bevordert.

De zwarte Keizer FAUSTINUS I heeft eene nieuwe wet op het openbaar onderwijs uitgevaardigd, waarvan de twee eerste artikelen aldus luiden:

„Art. 1. Elk hoofd van een gezin, minstens 45 jaren oud, die overtuigd zal worden, niet ten minste een zijner kinderen, hetzij naar de lagere school zijner parochie, hetzij naar eene bijzondere school te hebben gezonden, wanneer [illegible] plaatse zijner inwoning bevindt, zal opgeroepen worden [illegible] bij het leger te dienen. Is het hoofd van het gezin reeds militair, of is hij onder dan 45, doch nog beneden 60 jaren, dan zal hij alleen worden veroordeeld tot eene geldboete van minstens 40 en hoogstens 100 gourdes.

Art. 2. Ieder kweekeling of leerling van eene staatsschool van openbaar onderwijs, die, naar vrijwillig zal [illegible] verlaten of zich er aan zal hebben onttrokken, zonder [illegible] door de plaatselijke commissie geldig bevonden verontschuldiging, zal opgeroepen worden om bij het leger te dienen. Is de kweekeling of leerling beneden de 15 jaren [illegible] zal hij op het kader van zijn korps worden geplaatst, [illegible] niet in werkelijke dienst treden voor dat hij den ouderdom van 18 jaren zal hebben bereikt."

[illegible]

Heden middag werd door [illegible] Staten, in bijzijn van den hoofdingenieur van den waterstaat alhier, onder nadere goedkeuring, in het openbaar uitbesteed:

Het onderhouden van onderscheidene wegen in deze provincie, met aanhoorigheden, van den 1sten Jan. tot en met den 31sten Dec. 1855, in drie perceelen, als:

1. Weg van Appingedam naar Holwierde. Hierop waren zeven inschrijvers, van welke de laagste was C. KUIJCK, te Opwierde, voor f 360.
2. Weg van Loppersum naar 't Zandt. Zes inschrijvers, van welke de laagste was J. F. SCHERPHUIS, te Delfzijl, voor f 320.
3. Weg door Uithuizermeeden. Zes inschrijvers, van welke de laagste was J. D. TAKENS, te Uskwert, voor f 187.

Kunstnieuws.

Concert van den heer M. HAGEMAN.

[illegible] onze stad buitengewoon bezet orkest, onderscheidene klassen [illegible] werken voor de solo- en ensemblestukken, verscheidenheid [illegible] en uitmuntende uitvoering, benevens eene door een [illegible] publiek gevulde zaal, [illegible] zie daar in weinige woorden [illegible] resultaat en de bijzonderheden van het op gisteren avond alhier [illegible] concert [illegible] den heer HAGEMAN, gegeven [illegible].

[illegible] heerlijke *Oberon-Ouverture* opende het concert, [illegible] ADAM's Ouverture *le Roi d'Yvetot* en de door onzen stadgenoot den heer L. W. LUBERS, voor orkest gearrangeerde *Hochzeitsmarsch* van MENDELSSOHN-BARTHOLDY, de verdere door het orkest uitgevoerde stukken waren. Over 't orkest spreken we niet [illegible] dikwerf is de beste lof stilzwijgen.

De Liedertafel *Gruno* luisterde het concert inderdaad op door het uitvoeren van de 3 door haar voorgedragene mannenkoren, waarvan [illegible] het koor met solo's van den concertgever, ongetwijfeld het meest voldeed. De beide solo's voor tenor (BEETHOVEN's [illegible] *Adelaide* en eene romance van THOMAS), voorgedragen door een lid der Liedertafel, hebben teregt de algemeene goedkeuring weggedragen, terwijl de groote concertante voor vier violen [illegible] uit den aard der zaak minder *à la portée* van het [illegible] voor de meer ingewijden zeker een der belangrijkste nummers van het concert is geweest.

[illegible] wij hier nu nog bijvoegen, dat de concertgever bovendien [illegible] MENDELSSOHN-BARTHOLDY's heerlijk *Gondelconcert* [illegible]

[illegible]

(*Ingezonden.*)

[illegible] l.l. had de vijfde representatie van het abonnement [illegible] het Hoogduitsche tooneelgezelschap, onder directie van D. L. GOLDAMER, in den schouwburg plaats.

Op de affiches zag men geannonceerd: „Pluster und Plepmeister, oder wenn Leute Geld haben; Grosse Komische Opera in 3 Aufzüge." De directie berigtte daarenboven het geëerde publiek dat dit stuk met ongemeenen bijval in Duitschland en nu onlangs vijf[illegible] achter elkander te Amsterdam was opgevoerd, en dat zich [illegible] eenige leden van haar gezelschap, die hier nog niet waren opgetreden, zouden doen hooren. De „groote Komieke Opera" bleek echter bij de opvoering eenvoudig te zijn eene farce of vaudeville, waarin eenige aardigheden en kwinkslagen het gebrek aan intrigue moesten vergoeden, hier en daar met min of meer geestige, [illegible] dan zelfs obscene liedjes, gestoffeerd. — Wat overigens de directie geannonceerd had, [illegible] acteurs op, die in vorige representaties niet hadden medegespeeld; maar deze zeer middelmatige tooneelspelers moesten de [illegible] sujetten van den troep vervangen, die goedgevonden hadden, [illegible] eenige malen te hebben medegespeeld, elders hunne talenten te [illegible] ten toon spreiden.

Waarlijk, men moet zich over de driestheid van die directie verbazen, die het durft wagen, om, na eerst eene allerliefste opera [illegible] welverdienden bijval te hebben doen opvoeren, een abonnement met [illegible] publiek te sluiten, en, na het geld van heeren abonnés te hebben [illegible], hare beste sujetten na eenige representaties laat [illegible] en hierdoor in de onmogelijkheid gebragt, om aan hare verpligtingen te voldoen, toch zich nog op de affiches durft be[illegible] op de leden van het gezelschap, die voor het eerst zullen [illegible] en een ellendig prulwerk, waarin nu en dan eens een liedje [illegible] wordt, onder den titel van „Grosser Komische Oper," [illegible] het publiek durft opdisschen. En zoo misschien de acteurs [illegible] den zin en toestemming der directie zijn vertrokken, zou deze [illegible] gevalle eerlijker gehandeld hebben, van, van het oogenblik [illegible] zij daardoor niet aan hare verpligtingen konde voldoen, de [illegible] hiervan te verwittigen, en de teruggave der door hen voor [illegible] opvoeren van *opera's* gestorte gelden, voor de representaties, [illegible] luid van het abonnement nog moesten volgen, aan te [illegible] dan ze op zulk eene grove en onverantwoordelijke wijze te [illegible]eren.

[illegible] schrijver van deze regelen heeft de Redactie der *Groninger* [illegible] verzocht dezelve te willen plaatsen: 1) om zijne verontwaardiging eens lucht te geven over en te protesteren tegen eene [illegible] van handelen, die zich directeuren van vreemde tooneelgezelschappen hier reeds meer tegenover het publiek hebben durven veroorloven, en 2) om iedereen, die zijn geld nog in den zak heeft, [illegible] zich misschien in zijne onwetendheid, door de pompeuse aankondiging der directie zou laten verleiden, om de volgende maal eene [illegible] Oper" te gaan zien, met den waren staat van zaken [illegible] te maken.

[illegible] het gevolg van dit schrijven zijn, dat door gebrek aan toehoorders, de directie verhinderd wierd, dien dag hare komieke [illegible] anders dan en famille te doen opvoeren, en voor het vervolg [illegible] wat meer naauwgezetheid en eerlijkheid aan hare verpligtingen tegenover het publiek mogt trachten te voldoen.

[illegible], 11 December 1854. X.

Kerknieuws.

[illegible] Gerkenwoude is tot predikant beroepen de heer *Bron*, kand. [illegible] prov. kerkbest. van N.-Holland.

[illegible] *W. A. Becking*, te Scharnegoutum, heeft de beroeping naar [illegible] aangenomen.

[illegible] Exmorra is door floreenpligtigen tot predikant beroepen de [illegible] *C. Bosker*, kand. bij het prov. kerkbest. van Groningen.

Beroepen bij de Chr. Afgesch. gem. te Loppersum-Bovendijks [illegible] proponent *Nieboer*, van Groningen. — Te Goes, prov. Drenthe, [illegible] proponent *Kapteijn*, van Drenthe.

[illegible] Diever is beroepen de propon. *Hoogedoorn*, van Bodegraven.

[illegible] *Schoenmaker*, pred. te Mildam, heeft voor het beroep naar [illegible] bedankt.

(*Ingezonden.*)

[illegible] *Gron. Courant* van l.l. Vrijdag den 8sten dezer staat vermeld, dat bij den koemelker PIEL, te Groningen, op den 5den [illegible] ingeënt kalf gestorven is, hetwelk op den 6den daaraanvolgende geopend, bevonden is aan de besmettelijke longziekte te [illegible] lijden in zoo erge mate, dat het met huid en al be[illegible]

Tot rectificatie daarvan is dienende, dat de lijkopening van dat kalf wel bijzonder eigenaardige verschijnselen heeft opgeleverd; maar geen spoor van de besmettelijke longziekte.

Bij den koemelker J. T. PIEL, in den Breeden Gang te Groningen, heeft zich de longziekte den 19den October bij slechts ééne koe van hem voorgedaan, en zijn op den 1sten November daaraanvolgende al zijne runderen (en ook het bewuste kalf) tegen de longziekte ingeënt. Sedert dat eene geval van longziekte tot op heden, is onder het rundvee van PIEL geen enkel geval van besmettelijke longziekte voorgekomen (*).

Het kalf, hetwelk op den dag der inenting ongeveer eene maand oud was, vertoonde na de kunstbewerking, op de plaats der inenting (het ondereinde van den staart), geene de minste reactie-verschijnselen, de veroorzaakte wondjes genazen, de korstjes droogden op en vielen af. Acht dagen na de inenting werd het kalf koortsig en lusteloos, waarna zich spoedig aan de gewrichten bij de voorknieën (hand wortel) en de hakken (springgewrichten) zwellingen en opzettingen voordeden. De eetlust bleef in den aanvang vrij goed, edoch vermagerde het dier bestendig, en had steeds moeite om op de beenen te komen, hetwelk eindelijk geheel onmogelijk was; de gewrichtszwelling bleef voortduren, en het dier is op den 5den dezer onder verschijnselen van uittering gestorven. De geneeskundige behandeling bij dit dier aangewend, was vruchteloos en heeft geene veranderingen voortgebragt. De reactie-verschijnselen, die zich na de inenting tegen de longziekte, bij runderen gewoonlijk op de inentingspuntjes in het onderhuids-celweefsel voordoen, hadden zich hier, zoo als de lijkopening leerde, aan de gewrichten onder den vorm van exudaat voorgedaan; hoewel het weefsel van dat exudaat anders was, dan het meestal in den staart voorkomt, zoo wordt het toch als een gevolg der inenting beschouwd. Aan de longen van dit kalf was geen spoor van de longziekte aanwezig; evenmin was in de borstholte iets dat de longziekte aanduidde te ontdekken.

De verschijnselen bij dit kalf als gevolgen der inenting waargenomen, schijnen ook elders te zijn opgemerkt, en wel bij kalveren die niet zijn ingeënt, maar geboren zijn uit gezonde runderen, die met longziek vee in aanraking zijn geweest (**).

Ook mijn geachte ambtgenoot de heer B. H. SMITH, rijksveearts te Beerta, heeft zoodanige waarneming van gewrichts-zwellingen gedaan bij een kalf van B. M. BUISKOOL, te Beerta, bij wien het vee, uit hoofde van het bestaan der besmettelijke longziekte onder hetzelve, in Junij dezes jaars is gedood. Het vee van BUISKOOL was niet ingeënt, en bij een kalf uit dit beslag, waren even als het bovenstaande, de handwortels en springgewrichten met eene helderwitte, tamelijk vaste stof omgeven. Deze stof heeft behalve [illegible] witte kleur en meerdere consistentie, zegt de heer SMITH, veel overeenkomst met die, welke men op het pleura van longzieke longen aantreft; ook bij dit kalf zijn de longen gezond bevonden.

NOORDHORN, 10 December 1854.

J. C. BILLROTH.

(*) Ook bij de koemelkers H. BLOEM, D. BRUKKER en K. J. WIERENGA, onder wier vee zich vroeger de besmettelijke longziekte voordeed, en waarbij het overige vee later is ingeënt, is sedert den 9den October l.l. geen longziektegeval onder dat vee tot heden meer voorgekomen. B.

(**) Zie *Programma van het negende Landhuishoudkundig Congres*, bladz. 32, punt 18.

TELEGRAPHISCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, heden 12 December.

In de gisteren gehoudene avondzitting zijn de beraadslagingen over hoofdstuk VIII der staatsbegrooting (*Marine*) voortgezet en ten einde gebragt. In stemming gebragt, is dit hoofdstuk ten slotte *afgestemd*. Van alle partijen hadden zich sommigen voor en anderen tegen verklaard. De minister *Enslie* heeft dien ten gevolge verklaard zijne portefeuille neder te leggen. (Het aantal stemmen voor en tegen is onduidelijk overgezet.)

LONDEN, heden 12 December.

De Koningin zal in de ophanden zijnde zitting van het Parlement geld aanvragen, ten einde den oorlog in vereeniging met Frankrijk en Oostenrijk met kracht te kunnen voortzetten.

EFFEKTENBEURS.

Amsterdam, *heden*, 12 *December*.

			Slotkoers.
NEDERLAND Werk. Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$59\frac{5}{8}$.
Dito Dito	„ 3	„	71.
Dito Dito	„ 4	„	$89\frac{1}{4}$.
OOSTENRIJK Metalliek	„ 5	„	$64\frac{5}{8}$.
[illegible]	„ 5	„	$74\frac{1}{2}$.
[illegible]	„ 5	„	$74\frac{1}{2}$.
A.1 [illegible] 1851 en 1852	„ $2\frac{1}{2}$	„	$32\frac{1}{2}$.
SPANJE Onbep. St.	„ 1	„	$18\frac{1}{4}$.
Dito Binnenl	„ 3	„	$33\frac{3}{4}$.
PORTUGAL	„ 3	„	37.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	„ 5	„	$100\frac{1}{2}$.
Dito Dito 1828 en 1829	„ 5	„	$100\frac{1}{4}$.
Dito bij *Hope*	„ 4	„	$75\frac{1}{2}$.
Wisselkoers op Londen	2/m.		f 11.65.
Dito	zigt.		- 11.75.

LONDEN, *heden*, 12 *December*. Consols 92 ex dividend.

(In de telegraphische berigten van ons vorig nommer stond de slotkoers der 5 pCt. Metall. abusivelijk uitgetrokken op 65, moest zijn $66\frac{5}{8}$.)

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 9 Dec., kapit. *Degenhard* Wicherdina, van Koningsbergen. — Te Texel den 8 Dec., *Boontje* Vriesland, van Londen; den 9den *Middel* St. Vitus, van Suriname; den 10den *Drewes* Hendrika, van Calais. — In het Vlie den 8 Dec., *van der Woude* Vrouw Dieuwke, van Londen; *Petersen* Marie, van Stege. — Te Helvoet den 9 Dec., *Heikema* Emilie, van Glasgow; *Pieper* Johannes, van Yarmouth. — Te Brouwershaven den 8 Dec., *Bartels* Burger, van Newcastle naar Rott. — Te Vlissingen den 7 Dec., *Klasens* Ceres, van Koningsbergen. — Te Triest den 4 Dec., *Zeijlinga* Agatha, van Liverpool. — Te Livorno den 1 Dec., *Beukema* de Marne, van Newcastle. — Te Cadix den 23 Nov., *Schuur* Aaltje Prook, van de Canarische eilanden. — Te Deal den 7 Dec., *Dik* Drie Gezusters Giezen, van Shields naar Konstantinopel. — Bij Deal den 8 Dec., *Schenk* Aldina Anna Susanna, van Amsterdam naar Suriname. — Bij Dungeness den 6 Dec., *Schippers* Fennechiena, van Newcastle n. Marseille. — Te Hamburg den 8 Dec., *Roosjes* Maria Beerta, van Oporto. — Te Rendsburg den 7 Dec., *Wunderlich* Henriette Jeltina, van Rotterdam naar Assens; *Koning* Johanna Marchina, van Harburg naar Rostock.

Binnengekomen te Texel den 10 Dec., kapit. *Drewes* Hendrika, van Calais. — Te Marseille den 7 Dec., *Smit* Garonne, van Amsterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 9 Dec., kapit. *Haveswinkel* Roelf Giezen, naar Nantes. — Van Harlingen den 9 Dec., *Munneke* Hendina, naar Schotland. — Van Marseille den 5 Dec., *Reussien* Marchiena, naar Falmouth. — Van Honfleur den 5 Dec., *van der Velden* Courier, naar Rotterdam. — Van Deal den 7 Dec., *de Vries* Compact Goede Trouw, van Shields naar Konstantinopel; *Doornbos Borchers* Adolf van Nassau, van Londen naar Adelaide. — Van Douvres den 6 Dec., *Mulder* Klasina Elisabeth, van Triest naar Stettin. — Van Falmouth den 8 Dec., *Kuipers* Maasnymph, van Dantzig naar Belfast. — Van Grangemouth den 6 Dec., *Adema* Antje, naar Leith. — Van Liverpool den 7 Dec., *Mulder* Vrouw Jantina, naar Rotterdam; *Wegener* Gebroeders, naar Dordrecht. — Van Hull den 7 Dec., *Rabe* Christina Jacqueline, naar Amst. — Van Hamburg den 6 Dec., *Heins* Vijf Gebroeders, naar Amst.; den 7den *Kramer* Agatha Jacobina en *Emmelkamp* Vrouw Geertruida, naar Groningen; *Gust* Vrouw Margaretha, naar Termunterzijl; *Balk* Wilhelmina, naar Texel. — Van Memel den 5 Dec., *Potjer* Geertruida Jacoba, naar Gent. — Van Dantzig den 7 Dec., *Dekker* Epimachus, *Meijer* Maria en *Kranenburg* Jufvr. Grietje, alle 3 naar Amsterdam; *Boswijk* Hendrika, naar Termunterzijl.

Zeilklaar te Marseille den 6 Dec., kapit. *Mulder* Vriendschap, n. Falmouth. — Te Londen den 8 Dec., *Spanjer* Catharina Sophia en *Meppen* Wobbina Venema, beide naar Amsterdam. — Te Liverpool den 6 Dec., *Mulder* [illegible], naar Batavia.

In lading te Londen den [illegible], kapit. *Plokker* Anna, naar Rotterdam. — Te Liverpool den [illegible] Dec., *Gnodde* Antilope, naar Triest.

DELFZIJL, 9 Dec. Binnengekomen den 8 Dec., kapit. *Oetzes* de Hoop, *Bolmeijer* Uit Vriendschap, *Brouwer* de Stad Leer en *Krook* de Twee Gebroeders, alle 4 van Emden, de laatste naar Amsterdam; *Bruckman* de Vr. Catharina, van Norden.

Vertrokken den 8 Dec., kapit. *Smedes* Alberdina Pietronella, n. Halte; *de Buhr* Frau Antje, naar Rauderfhen; *Hinrichs* Antina, naar Oldersum.

SCHIERMONNIKOOG, 6 Dec. In de jongstverloopene zeer stormachtige dagen, zijn hier eenige noordsche balken op het strand gedreven, alsmede een gedeelte van een' zwaren mast, die op een groot schip gediend moet hebben. Ook heeft men gevonden een naambord, waarop met vergulde letters: MAGNUS.

Het schip Hendrika Gesina, kapit. *H. H. Kwint*, van Koningsbergen naar Groningen, te Dantzig binnen, heeft den 7 Dec. de reis voortgezet.

Den 5den Dec. zijn bij Ballum aangespoeld eene sloep waarop „Columbia" en een zwart geschilderd naambord, waarop met vergulde ingesneden letter „18 *Compact Goede Trouw* 54."

Het schip Johanna, kapit. *C. de Vries*, van Antwerpen naar Koningsbergen, is den 4 Dec. te Elseneur met verlies van zeilen binnengebragt.

WIJCK AUF FÖHR, 6 Dec. De Alphonsus Maria, kapit. *Vlas*, ligt thans in de bogt van Kniepzand voor een hulpanker. De lading wordt met wagens naar Amrum gevoerd.

RENDSBURG, 8 Dec. De hier liggende sleepstoomboot de Eider heeft heden morgen de Stad Almelo, kapit. *Pluim* en Vr. Martha, kapit. *Velthuis*, van hier gesleept.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

5 Dec. Bossinga, Amicitia, v. Wolgast n. Leith, m. tarwe.
6 —— Mulder, Marchina Cath., v. Koningsb. n. Amst., m. erwten.

De wind den 4 Dec. Z.Z.O., W.N.W., N.W.; den 5den W., Z.W.; den 6den Z.W., W.Z.W.

SCHEEPSVRACHTEN.

DANTZIG, 7 Dec. Ook heden kwam slechts eene bevrachting tot stand naar Londen tegen 27 sh. per load balken.

225ste STAATSLOTERIJ.
Prijzen van f 100 en daarboven.

Trekking der Eerste Klasse.

1ste Lijst. No. 369 en 12184 beide f 1000. No. 7975, 9347, 14301 en 19194 ieder f 400. No. 12787 en 19810 ieder f 200. No. 641 en 8823 beide f 100.

HANDELSBERIGTEN.

Prijs van het Grof Roggenbrood.

GRONINGEN, 11 December 1854.
4 Nederl. ℔ 51 cent.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 12 *December*.

TARWE.	Veen 66 ℔ f 6,90	Zw. Voer 36 ℔ f 3,15
Oude 70 ℔ f	GERST.	» 38 » » 3,35
N. Oml. 68 » »	Winter 54 ℔ f 5,45	» 40 » » 3,55
» 70 » » 11,30	» 56 » » 5,75	» 42 » » 3,75
» 72 » » 11,90	» 58 » » 6,05	» 44 » »
» Old. 70 » » 11,00	Zomer 54 » » 5,05	BOONEN.
» » 72 » » 11,80	» 56 » » 5,35	Paardeb. f 7,25,50,75
» » 74 » » 12,20	Knobbe 60 » » 6,30	Gr. Erwt. f 10 a f 11
» » » »	» 62 » » 6,40	Graauwe f 9,50 a f 10
ROGGE.	HAVER.	ZADEN, ENZ.
Inl. 64 ℔ f 8,50	Dikke 36 ℔ f 3,30	Old. Koolz. f 14,50 f 15
» 66 » » 8,90	» 38 » » 3,50	Oml. f 14,50 f 15
» 68 » » 9,30	» 40 » » 3,70	Oostv. dito f 14,50 f 15
» 70 » » 9,70	» 42 » » 3,90	Zomerzaad f
BOEKWEIT.	» 44 » » 4,10	G. Mosterdz. f
Gr. Zd. 64 ℔ f 6,80	» 46 » » 4,30	Lijnzaad
» » 66 » » 7,20	» 48 » » 4,50	Dederzaad f
» » 68 » » 7,60	» 50 » » 4,70	Gr. Gort f 10,25,50 75
Zw. Zand 64 » » 6,60	Witte Voer 36 » » 3,30	Par. 100 N. ℔ f 14.25
» » 66 » » 7,00	» 38 » » 3,50	f 14,50,75 f 15
Veen 64 » » 6,50	» 40 » » 3,70	Raapolie p.v. f 47

Tarwe slap en tot lagere prijzen alleen de beste soorten te plaatsen. — Rogge 20 ct. lager traag afgaande. — Boekweit 10 ct. lager nog moeijelijk te plaatsen. — Gerst genoegzaam in een doen. — Dikke Haver prijshoudend; Voer iets meer gevraagd; Zwarte in een doen. — Boonen lager afgegeven. — Koolzaad bijna niet in omgegaan. — Gort slap en bijna zonder koopers.

ROTTERDAM, 9 *Dec.* Rogge: 150 ℔ Zweedsche te Delfshaven f 354.

AMSTERDAM, 11 *December*. Tarwe zonder handel. — Rogge bij gerijven als voren; 117, 119 ℔ n. inl. f 294, f 300. — Boekweit lager afgegeven; 123 ℔ Amersf. f 260; 122 ℔ Gordijker f 257. — Koningsberger Groene Erwten bij partij iets lager afgegeven. Graauwe en Witte zonder handel.

Koolzaad dadelijk iets flaauwer, op het voorjaar $2\frac{1}{2}$ p. vl. hooger, volgend najaar in een doen; verk.: Kromhorn à 85 p. vl.; op 9 vat in Dec. 90 p. vl.; April 86 p. vl.; Sept., Oct. en Nov. $70\frac{1}{2}$ p. vl. — Lijnzaad f 15 lager; 108 ℔ Arch. f 407,50. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering williger; op 6/w. f 51,25; Vlieg. f 49,50 a 75; Mei 1855 f 48,75 a 50. — Lijnolie lager afgegeven; op 6/w. f 42,25; Vlieg. f 41; Maart f 40,75 a 50 a 75; April f 40,75 – 75 a f 41; Mei f 41 a f 40,75 – f 41. — Hennepolie op 6/w. f 48,50; Vlieg. f 47,25. — Raapkoeken f 85 a f 90. — Lijnkoeken f 13 a f 16.

LONDEN, 8 *Dec.* De aanvoeren van Tarwe zijn zeer gering, het weinige dat omgegaan is, bepaalde zich alleen tot de onmiddellijke behoefte, en de prijzen zijn nominaal als die van Maandag l.l. Gerst met geringen aanvoer en genoegzaam zonder omzet. Haver veel aan in nieuwe Iersche, doch niet veel in vreemde. Eerstgemelde soort met tragen handel en 6 d. lager.

ANTWERPEN, 9 *Dec.* Het verbod van uitvoer schijnt onze landlieden in eene willige stemming te hebben gebragt, waardoor de aanvoeren belangrijk afgenomen zijn, waardoor benoodigden voor Tarwe ruim vorige prijzen hebben moeten betalen: Roode Inlands. f 424, f 444; Witte Zeeuwsche f 431, f 444 p. 2400 ℔. Rogge in consumtie iets hooger: f 289, f 302. In Entrepot f 6 lager met weinig handel, Archangel f 347, f 354 p. 2100 ℔. Boekweit ontbreekt voortdurend, nominaal: f 254, f 270 p. 2100 ℔. Gerst met goeden handel tot onveranderde prijzen: Zeeuwsche Winter f 212, f 215 p. 1660 kilo's. Haver onveranderd. Lijnzaad f 13 lager: Azoff f 444, f 463.

KEULEN, 9 *Dec.* Tarwe vond bij ruimer aanvoeren tot eene verlaging van $\frac{1}{8}$—$\frac{1}{4}$ th. zeer goede vraag ter verzending: $10\frac{1}{2}$ a $10\frac{3}{4}$ th. p. 239 ℔. Rogge in het begin der week ruim prijshoudend door vraag voor de regering; toen die vraag ophield, gingen de prijzen door ruimen aanvoer terug, $8\frac{1}{4}$ th. p. 220 ℔. Raapolie 2 th. lager en nog bijna niet gevraagd: $41\frac{1}{2}$ th. p. 256 ℔.

AMSTERDAM, 9 *Dec.* Hennep: Riga Poolsche Pas is bij partij gedaan tot f 98 en bij gerijf is besteed voor Uitschot f 102 en voor Heede f 65.

SCHIEDAM, 9 *Dec.* Moutwijn f 25. — Jenever f 30,50. — Amst. proef f 31,75.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 12 *December*. De prijs der Boter was heden: eerste soort f 16,50 a f 17 per $\frac{1}{8}$ ton.

LEEUWARDEN, 8 *December*. De prijs der Boter was heden f 42,00.

AMSTERDAM, 11 *Dec.* De marktnotering van Boter was heden als volgt: Friesche f 49 a f 50; Kuinder f 46 a f 47; Kamper f 47 a f 49; Deventer f 38 a f 42; Zwolsche f 40 a f 45.

LONDEN, 10 *Dec.* Boter lager; Friesche 94 à 98 sh., beste dito 104 sh., Holl. 88 a 92 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 12 *Dec.* Rundvee nog al wat aangevoerd, maar de prijzen iets lager; vetten van 22—25 cent het halve N. pd.; vaalmelkte van f 60 tot f 110; schapen van f 10 tot f 15; lammeren zeer weinig aan; levende varkens van f 10 tot f 20; geslagte dito veel aangevoerd en vlug verkocht van f 48 tot f 55, enkelen zelfs tot bij de f 60 de 100 N. pd.

MEPPEL, 8 *Dec.* De wekelijksche markt wordt thans vrij druk bezocht met vette varkens. Ook gisteren waren er een aantal aangevoerd. De prijs was wel zoo hoog als vroeger. Zij gingen gretig van de hand voor 19 tot 23 cents het halve Ned. pond ruw.

Door de landbouwers *J.* en *E. Mulder*, te Nijeveen, zijn hier afgeleverd twee vette varkens, die gezamenlijk een gewigt hadden van 1040 halve Ned. ponden en voor f 255 zijn verkocht.

LEEUWARDEN, 8 *Dec.* De veemarkt was heden goed voorzien; de prijzen hebben zich niettegenstaande de lagere berigten van de Londensche markt van j.l. Maandag, goed staande gehouden. Vette kalveren weinig ter markt, de prijzen hoog, zoomede die van vette varkens. Schapen daarentegen lusteloos, bij eenen ruimen aanvoer.

AMSTERDAM, 6 *December*. 88 runderen werden verhandeld voor f 80, f 70 en f 60; 119 varkens 52 – 54 cent het Ned. ℔; 132 schapen f 22, f 24 — f 26.

LONDEN, 8 *Dec.* De handel was ter markt van heden slap in alle soorten van vee, hoewel er geene verandering in de prijzen te vermelden valt. De bedongen prijzen waren echter naauwelijks zoo goed als die van Maandag l.l.

EFFEKTENBEURS.

Amsterdam, 11 *December*.

NEDERL. Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. 60, $60\frac{1}{8}$, 60; Dito Dito 3 pCt. $71\frac{1}{4}$, $71\frac{1}{8}$; Dito Dito 4 pCt. $89\frac{1}{2}$, $89\frac{3}{8}$, $89\frac{1}{4}$; O. I. Leening 4 pCt. $88\frac{7}{8}$, $89\frac{1}{8}$; Amortisatie-Syndicaat $3\frac{1}{2}$ pCt. 87, $87\frac{1}{4}$, 87. — BELGIE, bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. $48\frac{7}{16}$, $48\frac{3}{8}$, $48\frac{1}{4}$. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. $18\frac{3}{8}$, $18\frac{1}{4}$, $18\frac{5}{8}$; Dito 3 pCt. $38\frac{1}{4}$; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. $33\frac{5}{8}$, 34, $33\frac{15}{16}$; Coup. Bewijzen $5\frac{1}{8}$, $5\frac{1}{4}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $37\frac{1}{16}$, $37\frac{1}{4}$.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. $100\frac{1}{4}$; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 100; Cert. $4\frac{1}{2}$ pCt. $86\frac{1}{4}$, $86\frac{1}{2}$, $86\frac{1}{8}$; Dito bij *Hope* 4 pCt. $75\frac{3}{4}$, $75\frac{1}{2}$; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. $74\frac{1}{2}$; Dito bij id., 5de Serie 4 pCt. $74\frac{1}{2}$; Cert. van Inschr. in Assign. 6 pCt. 57, $57\frac{1}{4}$. — POLEN, Certific. 4 pCt. 67. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 65, $65\frac{1}{4}$; Dito

Nieuwe 1847 2½ pCt. 33¼, 33¼; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 33¼, 33¼; Dito Nieuwe 5 pCt. 74⅞, 75¼, 74¾; Dito Dito 1864 5 pCt. 74⅞, 75¼, 74¾; Nation. Metall. 5 pCt. 1894 69¼, ⅛, ¼ Weenerb. bij *Goll en Co.* 4 pCt. 59; N. Weener Loten v. 250 fl. 1854 *f* 235½, *f* 236; Nap. Cert. bij *R.* en *B.* 6 pCt. 97; Braz. 5 pCt. 96¼; Dito 1843 5 pCt. 96; Mexik. Eng. 19¾, 20, 20; Dito Onbep. 10¾, ¾, ½; Peru 4½ pCt. 66¼, 67, 67; Gren. 2½ pCt. 16⅝, 16; Dito Uitg. 5½, 6; Ecuador 2¾; Venez. 4 pCt. 22¼, ¼, ⅛; Thes. Amst. 5 pCt. 104¼.

Bij eenige affaire in Integr. en 4 pCts. waren heden Holl. fondsen iets flaauwer. In vreemde effekten was de stemming, doch voornamelijk in Oosteur., insgelijks ongunstiger. In genoemde fondsensoorten was de omzet vrij levendig. Overigens was de handel zeer beperkt. Gren. Onb. St. 15½; Ven. Onb. St. 9¼; Bl. Gr. Onb. St. 3¼; 5 pCts. N. Russen bij Stieglitz 89¼, ¾; 4½ pCts. Frans. Pergamen 53½; 3½ pCts. Pruiss. Aand. 2 *f*m. na de uitgifte 1822, 1831, 1822.

Koers van het Geld: Beleening 3; Prolong. 2½, 3; Disconto 3 pCt.
Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 62 pCt. 63; Spaansche 1 pCt. 20⅞; Binnenl. 3 pCt. 33½; Metall. 5 pCt. 65¼, ¼, ½.

ADVERTENTIEN.

*** De COMMISSIE voor CHOLERA-ZIEKEN alhier berigt, dat, na hare laatste opgave in deze Courant, met hartelijken dank bij Mevrouw van NAERSSEN van N. N. nog ontvangen is *f* 5—00.

GRONINGEN, 10 December 1854.

De Commissie voornoemd, en uit haren naam:
W. GERHARDS, *President.*
U. G. SCHILTHUIS, J.z., *Secretaris.*

*** GEWONE OPENLIJKE VERGADERING van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHAPPIJ tot Nut van 't Algemeen, op WOENSDAG den 13den December 1854, des avonds te zes uur, in het CONCERTHUIS in de Poelestraat. — REDEVOERING door den Heer Mr. R. D. H. TELLEGEN. — BIJDRAGE door den Heer Dr. W. HEGKER.

Namens het Bestuur
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris.*

ZEEMANSCOLLEGIE DE GRONINGER EENDRAGT,

ten Huize van de Wedw. BONTEKOE, op DONDERDAG den 14den December 1854, des avonds te zeven uur.

Namens de Directie:
A. SWAAGMAN, *Secretaris.*

HOOGDUITSCHE
SCHOUWBURG TE GRONINGEN.

Donderdag den 14den December 1854:
(6de en laatste Abonnements-voorstelling).

DE INKWARTIERING
OF
HOOGMOED KOMT VOOR DEN VAL.

Komieke Operette in drie bedrijven, van STARKE, Muzijk van STIEGMAN.
Aanvang te 7 uur.

Bovenstaande operette is in *Amsterdam*, *Rotterdam* en 's *Hage* bij herhaalde opvoering met den meesten bijval bekroond geworden, en zullen de Hoofdrollen alhier uitgevoerd worden door de Dames GOLDAMER en BRANDT, en de Heeren RETHWICH en STORK.

D. L. GOLDAMER,
Directeur.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

ELLE HEIKES ELLENS
met
TEETJE JURJENS BIJKSTERHUIS,
Weduwe P. E. ROELFSEMA.

UARUM, 7 December 1854.

*** Bevallen van eenen ZOON M. A. KOORDERS, Echtgenoot van

H. HUGUS GEERTSEMA,
Med. et Art. Obstet. Doctor.

MAARSSEVEEN, 7 December 1854.

*** Heden beviel van eene DOCHTER ALBERTA JOHANNA MEIJER, geliefde Echtgenoot van

H. VAN KREGTEN, J.Zoon.

GRONINGEN, 9 December 1854.

*** Mijne geliefde Echtgenoot, RENSINA GLAS, beviel heden morgen voorspoedig van eenen ZOON.

LOPPERSUM, 10 December 1854.

Dr. J. F. CAMPHUIS.

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoot J. A. L. VAN BERGEN van eenen ZOON.

WEDDE, 10 December 1854.

Mr. J. S. G. HONING.

*** Tot diepe droefheid van mij en mijne hoogbejaarde Moeder, overleed heden, na eene ongesteldheid van twee dagen, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot FREDRIK DONKER, in den ouderdom van 39 jaren en 7 maanden.

ASSEN, 7 December 1854.

A. STOKER, Wedw. F. DONKER.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed ons innig geliefd Zoontje WILLEM HUIJBARTUS, in den ouderdom van slechts zeventien weken.

GRONINGEN, 9 December 1854.

J. HASE, Jr.
S. HASE—DKUTGEE.

*** Door J. OOMKENS, J.Zoon, is heden uitgegeven:

LANDHUISHOUDKUNDIGE ALMANAK ten dienste van Land- en Huisteman, 1855, onder Redactie van *M. D. TEENSTRA*. Twaalfde Jaargang, *f* 0—30.

Vroegere Jaargangen zijn tegen den halven prijs te bekomen: de Jaargang 1854 is echter nagenoeg uitverkocht; een bewijs, dat dit Jaarboekje steeds meer bijval vindt.

*** Bij den Boekhandelaar H. A. FRIJLINK, te *Amsterdam*, komt heden van de pers:

DE ZEVENDE DRUK van:

JEZUS CHRISTUS EN DIE GEKRUIST,

de eenige Wetenschap van den Evangeliedienaar in de Gemeente.

LEERREDE over 1 Corinthen II: 2, uitgesproken door

Dr. L. S. P. MEIJBOOM,

bij zijne intrede te *Amsterdam*,
den 1sten November 1854. Prijs 25 Cents.

Voor Godsdienstige Huisgezinnen met Kinderen

is door S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, uitgegeven en algemeen verzonden:

NIEUW CHRISTELIJK DAGBOEK
VOOR
HUISGEZINNEN,

VOORAL INGERIGT NAAR DE BEHOEFTEN VAN KINDEREN EN EENVOUDIGEN.

376 Blads. kompressen maar duidelijken Druk, met Vignet, in fraaijen Linnen Band;

PRIJS *f* 3,50.

Onder de vele bestaande Godsdienstige Dag- en Huisboeken is er geen, dat zoo doelmatig aan het doel voldoet in het houden van eene korte en behoorlijke Huiselijke Godsdienstoefening, vooral aan de Kinderen, als dit NIEUW CHRISTELIJK DAGBOEK, dat [illegible] van onze voornaamste Vaderlandsche Godgeleerden [illegible] zamengesteld. — Als geschenk tegen de aanstaande Jaarsverwisseling is het bijzonder aan te bevelen. In de meeste Boekwinkels te bekomen.

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven en verzonden: de

Almanak
VOOR HOLLANDSCHE
BLIJGEESTIGEN,
VOOR **1855.**

Met Platen. Prijs 60 Centen.

*** Bij de voornaamste Boekhandelaren des Rijks is voorhanden: het 1ste nommer van het

FAMILIE-MAGAZIJN,

Lectuur van uitspanning, tot verspreiding van nuttige kundigheden.

Even als het eerste, zal vervolgens elk nommer met een of meer **Platen** worden voorzien, die de **Geschiedverhalen** of **merkwaardige Voortbrengselen** en **Ontdekkingen** op het gebied van **Natuur**, **Wetenschap** en **Kunst** aanschouwelijk voorstellen. Het is de bedoeling der Redactie, in behagelijken vorm eene keur van nuttige en aangename, voor verstand en hart deugdelijke spijze aan te bieden, ter wering van nutteloozе, zoo niet schadelijke Lectuur, waarnaar anders menig weetgierige zich al te hegeerig uitstrekt.

Van tijd tot tijd zal een nommer in roijaal formaat van 16 pagina's of 32 kolommen verschijnen. 20 nommers zullen eene serie uitmaken, welke ongeveer in een jaar zullen uitkomen.

De Inteekening kan geschieden voor 10 nommers, waarvan de prijs op slechts *f* 2 is gesteld. — Den 15den December zal het 2de Nommer verschijnen.

De uitgave geschiedt bij H. HÖVEKER, te *Amsterdam.*

*** Door A. TER GUNNE, te *Deventer*, is uitgegeven en bij J. OOMKENS, J.z., en R. J. SCHIERBEEK, te *Groningen*, verkrijgbaar gesteld:

DE VERBETERING van het DIEPSTE of de HUNZE voor de GROOTE SCHEEPVAART, door *N. J. VAN DER LEE*, Ingenieur der 1ste Klasse van 's Rijks Waterstaat. Met een **Lengteprofil** van het **Reitdiep.**

Ieder, die iets te VORDEREN heeft van — of VERSCHULDIGD is aan de Wedw. JAN SIMENS KOSTER, Landbouwersche op *Nienhuizen*, onder *Zuidwolde*, wordt verzocht, daarvan, inwendig 8 dagen, **aangave of betaling** te doen ten Kantore van den Notaris

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

AANBESTEDING van het LEVEREN van 344 kubieke Ellen VERBRIJZELDE KEIJEN, in het GEMEENTEHUIS te *MEEDEN*, op VRIJDAG den 15den December 1854, des namiddags 3 uur, alwaar de Voorwaarden ter lezing liggen, en welke eveneens op franko aanvrage, tegen betaling der kosten, te verkrijgen zijn bij den SECRETARIS van het Bestuur der Gemeente *Meeden.*

De Burgemeester van Meeden,
G. NAUTA.

*** Ten overstaan van den Notaris Mr. J. J. CREMERS, zullen, op WOENSDAG den 3den Januarij 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mej. de Wed. en Erven N. DE MULDER, te *Groningen*, bij het Koudegat, in de Heerestraat, in het openbaar worden verkocht:

I. Een ruim, roijaal WINKELHUIS, staande op vrij eigen grond, in de Oude Ebbingestraat, nabij de Groote Markt, get. A 52, voorzien van eene BOVENWONING met VRIJEN OPGANG, en geschikt tot allerhande *AFFAIRES*, in het bijzonder voor een **Manufactuurhandel**, terwijl deze Affaire gedurende ruim 20 jaren met succes daarin is uitgeoefend; behoorende aan Mej. de Wed. A. GÖSKER.

Na bekomen regterlijke magtiging:

II. Eene DUBBELE BEHUIZING, in de Steentilstraat, met PLAATS en mandeeligen PUT, op vrij eigen grond, get. R no. 40, bewoond door de Wed. KEEMA en LAKENBERG.

III. Eene WONING, te *Groningen*, in de Kleine Raamstraat, get. S 32, met OPEN PLAATS er achter, doende tot grondpacht *f* 2.02⁵, bewoond door W. HUNINK.

IV. Twee WOONKAMERS, get. P 478, met een' TUIN en SCHUURTJE, waarin een mandeelige PUT, staande en gelegen ten Zuiden den Breedengang tusschen de Steentilpoort en den Breedengang, aan den Stadswal.

V. Vier WOONKAMERS, get. P 474—477, staande mede aldaar, doende met het voorgaande perceel tot grondpacht *f* 2.10.

VI. Eene BEHUIZING, op vrij eigen grond, staande in de Nieuwe Boteringestraat, get. M no. 89, met OPEN PLAATS en mandeeligen PUT, behoorende aan de Erven PIETERS.

VII. Eene WOONKAMER, staande op vrij eigen grond, aan het Schuitendiep in den Brouwersgang, get. P 288, bewoond door W. STAAL.

Te bezien den dag van en vóór den Verkoop des voormiddags van 10 tot 12, des namiddags van 2 tot 4 uur; Perc. I, waarover ¾ van den Koopprijs kan blijven staan, en hetwelk inmiddels *UIT DE HAND TE KOOP* is, alleen den dag van Verkoop, op Kaartjes, ten Kantore van den Notaris te bekomen.

*** Ten den overstaan van Notaris Mr. J. J. CREMERS, zullen, op DINGSDAG den 9den Januarij 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, in het openbaar worden verkocht:

I. Eene ruime, hechte WINKELBEHUIZING, in de O. Ebbingestraat, get. B 122, met Uitgang naar de Hofstraat, en mandeeligen PUT, vrij eigen grond, door B. H. KUBBENGA in eigendom bewoond. Inmiddels *UIT DE HAND TE KOOP.*

II. Eene wèlbetimmerde BEHUIZING, aan het Martini Kerkhof, get. C 173, met BEHUIZING in den Achterden-Muur, vrij eigen grond, behoorende aan W. L. WOLTHEKKER.

Over elk dezer perceelen kan ¾ van den Koopprijs blijven staan.

III. Eene BEHUIZING met OPEN PLAATSJE, PAKHUIS er achter en WOONKELDER er onder, get. K 227, staande en gelegen Zuidzijde in de Zwanenstraat, doende tot beklemhuur 95 Cent, door T. N. KLOOSTERHUIS in eigendom bewoond.

*** Ten overstaan van Mr. W. LAMAN TRIP, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG den 12den Januarij 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt alhier, publiek te koop worden aangeboden:

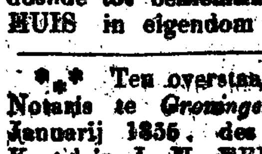

I. Eene beklante, wèl ter nering staande *BROODBAKKERIJ*, get. N 131, in de N. Boteringestraat, op den hoek van de Violenstraat alhier, wordende door Mej. de Wedw. J. WONINK in eigendom bewoond.

II. Eene KOOPMANS BEHUIZING, R 120, op vrij eigen grond, Zuidzijde in den Kosteregang of Winschoterveerstraat alhier, met de **Koopmansgereedschappen**, wordende door H. LEEMHUIS bewoond.

III. Eene WONING daarnaast, R 121, wordende door SIKKENS bewoond.

IV. Eene WOONKAMER, S 243, in den Kruidhuisgang bij de Jacobijnerstraat alhier, door de Wedw. SCHEFFERS bewoond.

V. Eene DITO, R 415, in een' gang tusschen de 1ste en 2de Drift in de Prinsenstraat, door de Wedw. LAMMERS bewoond.

VI. Eene DITO, I 13, met OPEN PLAATS en gebruik van een' mandeeligen PUT, Zuidzijde in den Uurwerkersgang, door BOERS bewoond.

VII. De EIGENDOM eener BEHUISDE HEEMSTE, te *Noordbroek*, bij A. H. DAANJE in gebruik, [illegible] Michiel voor *f* 3,00.

Nadere informatiën ten Kantore van den Notaris.

*** Mr. S. REIJNDERS, Notaris te *Appingedam*, zal, ten verzoeke van den Heer S. J. TRIEZENBERG, [illegible] schade en bate van WILLEM KLAASSEN [illegible] DER en Vrouw, op ZATURDAG den 23sten December 1854, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van den Kastelein J. SCHOLTENS, te *Uithuizermeeden*, publiek verkoopen:

I. Eene BEHUIZING, geteekend nommer 200*a*, en WIND-ROGGEWEITMOLEN, met eigen ERF en TUIN, te zamen groot [illegible] Roeden, 56 Ellen.

II. De BEKLEMMING van een lap *Grond*, groot [illegible] Roeden, 4 Ellen, doende tot vaste huur *f* 5—00 [illegible]

Alles staande en gelegen te *Uithuizermeeden.*

*** Mr. B. HAITZEMA VIETOR, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven [illegible] GEERT W. KEIJER en Vrouw, op WOENSDAG den 27sten December 1854, des avonds te zes uur, ten Huize van den Logementhouder J. D. BUURMA, te *Winschoten*, publiek te verkoopen:

I. Eene BEHUIZING en TUIN, staande en gelegen aan de Langestraat te *Winschoten*, tot velerhande affaires geschikt, en

II. Eene BEHUIZING en TUIN, staande en gelegen in het Sint Vitusholt te *Winschoten*, zullende jaarlijks tot vaste huur doen *f* 10—00; —

III. Den EIGENDOM van perceel II, groot *f* [illegible]

De Verkoopcondities zullen in tijds ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIETOR.

*** Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN, Notaris te *Ezinge*, zal, ten verzoeke van J. HAVEN en Vrouw, op VRIJDAG den 29sten December 1854, des namiddags te 3 uur, ten Huize van den Kastelein F. FOLKERTS, te *Oldehove*, publiek verkoopen:

Eene ruime BEHUIZING eene neringrijke *SMEDERIJ* met OPEN GROND en ERF, eigen grond, gelegen aan de [illegible] te *Oldehove.*

Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN.

*** Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN, Notaris te *Ezinge*, zal, ten verzoeke van Erven WILLINGE, te *Emmen*, op MAANDAG den [illegible] Januarij 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek verkoopen:

I. Den EIGENDOM van ongev. 27 B., 84 R. [illegible] Ellen LAND, te *Ezinge*, bij de Weduwe M. M. [illegible] onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks op Midwinter verschijnende huur van *f* 190—00.

II. Den EIGENDOM van ongev. 20 B., 32 R. [illegible] LAND, gelegen te *Klein-Garnwert*, Gemeente *Winsum*, [illegible] J. K. MULDER en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks, op Midwinter verschijnende huur van *f* 100—00.

III. Den EIGENDOM van ongev. 7 B., 48 R. [illegible] LAND, mede aldaar gelegen, bij dezelfden onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks, op Midwinter verschijnendes, huur van *f* 40—00.

IV. Den EIGENDOM van 1 B., 89 R., 90 [illegible] LAND, gelegen buiten de Steentilpoort te *Groningen*, bij D. B. BOLT en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks, op den 1sten November verschijnende huur van *f* 80—00.

V. Den EIGENDOM van ongeveer 3 B. LAND, gelegen te *Niehove*, bij J. K. HOMAN en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks, op Midwinter verschijnende huur van *f* 10—50.

Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN.

UIT DE HAND TE KOOP

[illegible] HEEREN[illegible] [illegible], in eene [illegible] Hoofdstraat. Te bevragen bij den Timmerman A. VISSER, de Steentilstraat.

SCHEIKUNDIG ONDERZOEK.

Daar het mij uit verschillende aanvragen gebleken [is], dat er nog altijd behoefte bestaat aan eene gelegenheid, een SCHEIKUNDIG ONDERZOEK bevestigd te krijgen van STOFFEN voor FABRIEK, LANDBOUW of HANDEL belangrijk, zoo bied ik, op aanraden van eenige mijner Vrienden, mijne diensten aan.

De voor zoodanig onderzoek vereischte BELOONING schikt naar moeite en kosten, die in de onderscheiden gevallen aan zoodanig onderzoek verbonden zijn.

O. LOFVERS, *Apotheker.*

FINALE SLUITING DER AFFAIRE,

op ZATURDAG den 23sten December e. k.

De nog voorradige GOEDEREN zullen [illegible] goedkoop worden uitverkocht. Liefhebbers kunnen [de] GOEDEREN in partij koopen.

12 December 1854.

J. KOCH, Carolieweg [illegible]

N.B. PLATEN en TEEKENPAPIER [illegible] tot zeer lage prijzen worden [illegible]

W. Holtkamp,

Kuiper in den Achter-den-Muur nabij de Poelestraat, beveelt zich minzaam bij zijne Stadgenooten aan tot DROOGEN en ROOKEN van VLEESCH en SPEK, over Eiken Spaanders.

BREDA, 19 November 1854.

De Ondergeteekende verklaart dat hij, ten gevolge van bloedbraking, aan hevige pijnen in de borst heeft geleden, welke door een voornaam Geneesheer als de voorteekenen van Longtering beschouwd werden en waartegen hij LOBETHAL's ESSENCE aanwendde; volgaarne erkent hij dat deze eene heilzame uitwerking op zijn gestel [illegible] fend en hem van zijne pijnen verlost heeft, zoodat hij zijne volkomene herstelling durft hopen.

P. M. VERMEULEN.

Eene kleine Hollandsche Brochure, van Dr. LOBETHAL, die wij den Lijder of zijne Betrekkingen dringend ter lezing aanbevelen, wordt voor 10 cents afgegeven in onderstaande Dépôts, waar ook het in zijne aanwending eenvoudige middel te ontbieden is voor 4 Gulden het [illegible]

K. Willer's Kruiden-Olie

heeft een' bijzonder weldadigen invloed op Haar en [illegible] die zij beide lenig houdt en voor uitdroogen bewaart. [Zij] is een extract van zekere Alpenkruiden, die den groei van het Haar zeer bevorderen en het krachtig, glanzend en golvend maken. Niet alleen zij die geen Haar meer hebben, maar ook die vreezen het te zullen verliezen, [ge]meendlijk begint het dan eerst rossig en stroef te worden, kunnen deze Kruiden-Olie met vrucht gebruiken. [Zij] bekleedt zekerlijk de eerste plaats onder al de Pomaden en Haar-Oliën die bekend zijn. *f* 1.50 kost de [flacon in] onderstaande Dépôts.

Kleine Brochures, die eene nadere beschrijving, eene verzameling van Attesten en eene gebruiks-aanwijzing bevatten, worden gratis afgegeven.

Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS, te [illegible] bij H. P. A. v. GOROUM, te *Delfzijl* bij [illegible], te *Groningen* bij C. RIKKERS en M. GAASBEEK, te *Hoogezand* bij F. H. DIKEMA, te *Pekela* bij J. [illegible] BRUGGE, te *Stads-Kanaal* bij H. KREKEL, te [illegible] bij K. TIMMERMANS, te *Veendam* bij [illegible] NIJE, te *Winschoten* bij G. WASMAN, en in de [bekende] Dépôts in de andere Steden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.